

VAKARU DIDIEJI PRAŠO TAIKOS KATANGOJE

DĖDĖS SAMO PIRMYKŠTĖ NUODĖMĖ LOTYNŲ AMERIKOS RESPUBLIKOSE

Kennedžio vyriausybė stengiasi atpirkti kaltes

RIO DE JANEIRO. — Artėjant prezidento Kennedžio kelionei į Venecuėlą ir Kolumbiją, New York Times diplomatinis korespondentas C. L. Sulzberger rašo iš Brazilijos, kad šios ir būsimų kelionių tikslas yra išdildyti Dėdės Samo pirmąją nuodėmę Lotynų Amerikos respublikose.

Protestantiška ir angliška Amerikos visuomenė senais laikais su nepasitikėjimu žiūrėjusi į katalikų ir Iberu (Ispanijos-Portugalijos) palikimą. Anglosaksai pripažinę "lotynams" daug gerų savybių, tik ne sugebėjimą valdyti savarankiškai. Tai savo ruožtu sukėlė Lotynų Amerikos nepasitikimą anglosaksų pragmatizmu, praktišku galvojimu.

Nelaukė paramos Monroe doktrina

Faktiškasis Monroe doktrinos paruošėjas John Quincy Adams, kada jis buvo valstybės sekretorium, nesitikėjęs paramos iš Lotynų Amerikos šalių išlaikyti šią doktriną, kuri atrodė yra skirta visam Amerikos kontinentui nuo svetimų įtakų išsaugoti.

Straipsnio autorius pripažįsta, kad šiandien, Amerikai atsiskius izoliacijos, Monroe doktrina yra pasenusi. Šia deklaracija prez. Monroe norėjo pasakyti, kad Europos valstybės (turėta galvoj ne Rusija, bet Vakarų Europos kolonialinės imperijos) nesibrautų į Amerikos kontinentą, nes Amerika nekis nagų į Europos reikalus. Ypač esanti pasenusi doktrinos antroji dalis.

Kišimasis į Lotynų Ameriką

Monroe doktriną niekad nebuvo populiari Lotynų Amerikos respublikose, konstatuoja Sulzberger, ypač kai jos tikslus ėmė arogantiškai reikšti prezidentai McKinley ir Teodoras Rooseveltas. Pastarasis kurį laiką atvirai gynęs Amerikos teisę įsiterpti į Lotynų respublikų vidaus reikalus. Vėliau apie tai nekalbėdavo, bet patranklaivių ir marinų diplomatija buvo dar ilgai praktikuojama.

Titas buvo arčiau širdies

Santykių gerėjimas pasireiškė po prezidento Franklino Roosevelto užvestos geros kaimynystės politikos. Politikuota daugiau žodžiais, negu darbais. Iki 1958 metų komunistinė Jugoslavija gavo iš Amerikos daugiau paramos, negu visos Lotynų Amerikos respublikos.

Fred Korth - naujas laivyno sekretorius

Eisenhowerio vyriausybės buvo armijos sekretoriaus padėjėju

Washingtonas, D. C. — Pasitraukus laivyno sekretoriui John Connally, jo vieton paskirtas Fred H. Korth, 52 metų Texaso bankininkas.

Karo metu jis tarnavo armijos pulkininku tiekimų skyrių. 1952-53 metais buvo paskirtas armijos sekretoriaus padėjėju. 1959 m. jis buvo paskirtas į Panamos kanalo kompanijos direktorių tarybą. Nuo šių metų gegužės mėnesio jis buvo armijos sekretoriaus Elvis Stahr patarėju civiliniais klausimais.

IŠ VISO PASAULIO

Nikitą ištikęs smūgis

PARYŽIUS. — Prancūzų laikraštis "Paris-Soir" rašo, kad Nikita Chruščevas gavo lengva smegenų smūgį per komunistų partijos suvažiavimą spalio mėn. To pasekmė jis nebegalys išarti kai kurių sunkesnių žodžių, kaip buvę matyti sakant jam kalbą komunistų valdomų unijų federacijos suvažiavime Maskvoje praėjusią savaitę. Baigus sakytą kalbą, Chruščevas atrodęs gana pavargęs.

Zulų vadas gavo premiją

OSLO, Norvegija. — Norvegijos parlamento Nobelio komisijos pirmininkas Gunnar Jahn, dalyvaujant karaliui Olavui ir kitiems rinktiniais svečiams, įteikė 1960 metų taikos premiją Pietų Afrikos žulų vadui Albert Luthuli. Jis vadovavo opozicinei partijai, kuri prieš keletą metų buvo uždaryta. Lauretas sutiko su Pietų Afrikos baltųjų valdžios pasakymu, kad jis nevertos tos premijos. Jo įnašas bes kuklus. Tačiau Gunnar Jahn išskėlė jį, kaip didelį taikos kovotoją. Luthuli buvo apsiirėjęs žulų drabužiais, leopardo kepure su beždžionės uodega. Jis kalbėjo kaip tikras revoliucionistas: kol Pietų Afrikos valdžia nebus nuverstas, taikos ir lygybės jį šaly nebus.

Prašo nutraukti ryšius su Kuba

PANAMOS MIESTAS. — Panamos parlamentas paragino vyriausybę nutraukti diplomatinis santykius su Kuba. Prieš pasiūlymą balsavo tik du parlamentarijai ir trečias susilaikė. Castro anadien provokavo piktais žodžiais Kolumbiją ir Panamą, tegu jos nutraukia santykius. Kolumbija kitą dieną santykius nutraukė.

Australai krypta į kairę

CANBERRA, Australija. — Premjero Robert Menzies vadovaujama liberalų — krašto partijos koalicija turės po naujų rinkimų gal tik 10 narių persvarą 122 narių parlamente. Ligi šiol ji turėjo 32 narių persvarą. Senate premjero ir opozicinė darbo partija, atrodo, turės po 29 atstovus ir pora likusių, bet lemiančių vietų — demokratine darbo partija.

Antras Amerikos "duobkasys"

Nikita Chruščevas buvo pirmas, kuris pasigyrė prieš trejetą metų, kad jis palaidos Ameriką. Užvedus jam kartu sukurtą "taikingos koegzistencijos" politiką, Peipingo komunistų vadai kalba, kad šį darbą turės jie atlikti.

Sekmadienį Peipingo radijas skelbė, kad Kinijos komunistai nebijo karo su Amerika. Jei kinai ir vieni kariautų, jie vistiek Ameriką palaidotų, nušnekėdavo Mao Tsetungo propagandistas.

Britų užs. reik. ministeris lordas Home, valst. sekretorius Dean Rusk, Vok. Vokietijos užs. reik. min. Gerhard Schroeder ir prancūzų užs. reik. min. Couvre de Putville po pasitarimų Paryžiuje.

KATANGOS TURTAI VILIOJA SOVIETUS

Į kasyklų pramonę rankas tiesia ir Wall Streeto bankininkai, įtikinėja prezidentas Moise Tshombė

LEOPOLDVILLE, Kongas. — Jei ne Katangos turtingumas mineralinėmis rūdomis, jos šauksmą dėl savo žmonių apsisprendimo teisės ir nepriklausomybės būtų galima lengviau išklaupti. Dėl jos gamtos turtų į ją kėsinašas Kongo centrinė valdžia, jos neišleidžia iš akių ne Sovietų Sąjunga, kuri turi paruošusi planus eksploatuoti Katangą padedant Čekoslovakijos kasyklų technikams, kurie kartu yra ir revoliucijos ekspertai.

Katangos valdytojas Moise Tshombė kalbėjo pirmadienį korespondentams, kad į jo provincijos gamtos turtais ir pramonę rankas tiesia Amerikos kapitalistai, Wall Streeto bankininkai. Jie turį bendrą interesą su komunistais — aiškino Tshombė — išvaryti iš Katangos pramonės belgų, anglų, prancūzų kapitalą, be kurio provincija negalėtų ūkiškai egzistuoti. Amerikos kapitalistai, kol negali Katangos turtais eksploatuoti, nori, kad Katanga nors nedarytų jiems konkurencijos. Subombardavus JT lėktuvais Union Miniere (belgų, anglų kompanijos) įmones Kolwezi, Liutu miestuose, Wall Streeto bankininkai galį tuo tarpu ramiai miegoti. Niekas negali pasakyti, kada šios vario pramonės įmonės bus atstatytos. Belgų, anglų konkurentai esą kuriam laikui išmušti iš pasaulinės rinkos.

Katangos pajamos iš pramonės

Savaime suprantama kad Katanga neturėtų lėšų apsiginklavimui ir aplamai savarankiškam gyvenimui, jei belgų, anglų, prancūzų įmonės neduotų jos išdūi didelių pajamų. Kompanijos gamina Katangoj varį, kobaltą, cinką, magneziją, uraniją. Jungtinės Tautos, pataikaudamos komunistams ir neutralistams, nutarė išvaryti iš Katangos belgus ir jų "samdinius", nes jie norį palaikyti seną kolonializmą. Be senųjų specialistų pagalbos naujosios Afrikos ir Azijos valstybės būtų ūkiškai sugriuvusios, kaip sugriuvo Kongo centrinė valdžia. Tūkstančiai anglų liko patarėjais, ekspertais Indijoje, Pakistane, Čeilone, Malaje ir kitose kolonijose. Tūkstančiai prancūzų ekspertų tebedirba Senegalijoje, Madagaskare ir kitose buvusiose kolonijose. Ir niekam kitam negresia kolonializmo pavojus iš buvusių valdytojų, kaip Katangai, šaukia Jungtinės Tautos vienas narys po kito.

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ

♦ Iš Vandenbergo bazės Kalifornijoje paleistas ypatingo tipo Diskoverer satelitas. Iš Cape Canaveral bazės Floridoj aviacija išbandė naujo tipo Atlas raketą. Ji praskrido 5,000 mylių kelią.

♦ Chester Bowles bus vienas iš prezidento Kennedžio palydovų vykstant jam savaitės pabaigoj į Venecuėlą ir Kolumbiją. Bowles, buvęs valstybės sekretorius, paskirtas prezidento patarėju trijų kontinentų politikoj — Lotynų Amerikos, Azijos ir Afrikos.

♦ Oriento provincijos Kongo valdytojas prokumunistas Gizenas pasiuntė 2,000 kariuvių užimti Kivu provinciją, kur jis prieš keletą savaičių buvo sukėlus maištą Kongo centrinėje kariuomenėje.

♦ 400 Dominikos riaušinių įsiveržė į JAV konsulatą Santo Domingo mieste, neva ieškodami valdžios šnipų. Jie buvo vėliau policijos išvaikyti, padarius nemaža nuostolių konsulatui.

JAV galėjo išardyti kinų sieną Berlyne

Komunistai nebūtų nieko darę

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso užsienio politikos komiteto narys Wayne Hays (d., Ohio) mano, kad Amerika galėjo sustabdyti "kinų" sienos statymą tarp Vakarų ir Rytų Berlyno, kai ją pradėjo tiesti komunistai rugpjūčio 13 dieną.

Kongreso narys neseniai grįžo iš Berlyno ir turėjo progos išsikalbėti su Rytų Vokietijos policininkais, pabėgusius į Vakarų Berlyną. Policininkams buvo įsakytas nieko nedaryti, jei atvažiutų Amerikos traktoriai ir pradėtų versti statomą sieną. Hays mano, kad tokios instrukcijos buvo duotos ir Sovietų kariuomenėms.

SSSR protestas dėl Baltijos komandos

Sovietai imsis kokių tai priemonių prieš Daniją

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje pasiuntė Danijai protesto notą dėl Baltijos jūros gynybos komandos sudarymo su Vokietija pagal Nato strateginius planus.

Kremlius pagrasė, kad jis imsis atitinkamų priemonių prieš Daniją ir kitas Skandinavijos šalis, kurios bendradarbiauja su Vokietija, pastarajai "ruošiant agresyvingus planus prieš Sovietų Sąjungą".

Danijos-Vokietijos gynybos komanda Baltijos erdvėje turėjo skaudžių pasekmių Sovietų-Suomijos santykiuose, kai komanda buvo tik planuojama. Maskva pakvietė tuo remiantis Suomiją svarstyti bendras gynybos priemones (SSSR karo bazes Suomijoje).

Prezidentas Kekkonen, turįs Maskvoj gerą vardą, kaip Suomijos-Sovietų draugystės čempionas, važiavo į Sibirą susitikti ten su Chruščevu ir prašyti, kad jis šio reikalavimo nekeltų. Chruščevas pažadėjo reikalą tik atidėti.

Pasitraukė Amerikos biržos prezidentas

Vyriausybė tirs operacijas

NEW YORKAS. — Amerikos biržos prezidentas Edward McCormick ir vyr. patarėjas Michael Mooney pasitraukė iš pareigų, kaip jau seniai reikalavo dauguma biržos narių, kurių yra 910. Savo didumu Amerikos biržą yra mažesnis tik už New Yorko biržą.

Prieš kurį laiką federalinė biržų ir vertybinių popierių komisija surado biržos operacijose suktybių ir privertė pašalinti iš biržos narių Gerard Re ir jo sūnų. Jiedu pridarė milijonus nuostolių žmonėms, sudėjusiems pinigų į biržos operacijas. Vyriausybė po to nutarė praveisti kruopšią reviziją šios biržos operacijose.

♦ AFL-CIO konvencija atmetė kai kurių unijų vadų prašymą grąžinti federaciją šoferių unijai. Kol nebus pašalintas jos vadas Jimmy Hoffa, tol unija negali tikėtis priėmimo į federaciją, pasakė jos pirmininkas Meany.

JAV, ANGLIJA, PRANCŪZIJA KREIPŠIS Į JT SUSTABDYTI KAUTYNIŲ VEIKSMUS

Nuomonės dėl Berlyno konferencijos ir toliau skiriasi

PARYŽIUS. — Keturių didžiųjų Vakarų užsienio reikalų ministerių konferencijoje susitarta kreiptis į Jungtines Tautas ir Katangos provinciją, kad jos tuoj sustabdytų kautynių veiksmus ir pradėtų taikos derybas. Dieną anksčiau JAV, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai pasisakė už Katangos gražinimą į Kongo respublikos ribas. Bet šio tikslo sieks taikingu būdu, derybomis.

Valstybės sekretorius Dean Rusk, prieš išskrisdamas į Paryžių, pateisino ir parėmė JT gen. sekretoriaus U Thant ginkluotus veiksmus prieš Katangą. Į jo pareiškimą palankiai atsiliepė Adlai Stevensonas, JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose. O nuvažiavus į Paryžių ir susidūrus su Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrais, Dean Rusk turėjo savo nuomonę pakeisti.

U Thant aiškinasi

Prieš susitinkant su Rusku, lordas Home jau buvo užklaukęs JT generalinį sekretorių U Thant, kokia iš tikrųjų Jungtinių Tautų politika yra Kongoje, ar tokia, kokia aiškina JT taikos armijos vadas airių generolas McKeown su savo politiniu patarėju švedu Sture Linner? Šiedu kalbėjo, kad su Katanga bus kariaujama ir po to, jei Tshombe paprašytų taikos ir, antra, kad tikslas yra politinis — prijungti Katangą prie Kongo.

U Thant atsakė, kad JT naudoja ginklą tik apsigynimui ir savo judėjimo laisvės garantavimui. Anglijai tuo suabejojus, ji susilaikė išpildyti pažadą — duoti JT lėktuvams (Indijos) 24 bombas 1,000 svarų didumo.

Belgijos užs. reikalų ministras Paul-Henri Spaak kalbėjo antradienį parlamente, kad JT kautynių veiksmams prieš Katangą yra neteisėti, nieko nepagrįsti ir nepateisinami Saugumo Tarybos rezoliucijomis.

Nesutarimai dėl Berlyno derybų

Kitu aktualiū klausimu dėl Berlyno, sąjungininkai negalėjo ir šį kartą susitarti, ar organizuoti Rytų-Vakarų konferenciją. Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Couve de Murville pasakė, kad yra beprasmiška šaukti konferenciją, ieškoti nuolaidų Sovietams, kai jie patys visiškai nemano nusileisti ir tik grasina. Jis minėjo SSSR amb. Washingtono Menšikovo kalbą, pasakytą pirmadienį, jog Berlyno susitarimas įmanomas tik Sovietų diktuojamomis sąlygomis.

Murville buvo priešingas net JAV, Anglijos nusistatymui tyrinėti konferencijos ir susitarimo galimybes. Ruskui išsikalbėjus daugiau kaip valandą telefonu su prez. Kennedžiu, buvo atsakyta prancūzams, kad anglosaksai sieks šio tikslo, nepasidūdami prancūzų priešiniūmis, nes to reikalaujanti viešoji opinija jų tautose.

Nepripažįsta JAV vadovybės

Nato gynybos klausimais Prancūzija pasiliko prie seno nusistatymo. Ji nesutinka įjungti savo karines pajėgas į Nato šalių tarptautinę kariuomenę, vadovaujamą Amerikos generolo. Amerika parodžiusi Suezio invazijos metu (1956) ir dabar Katangoj skirtingą galvojimą.

Kremlius reikalauja išduoti Heusingerį

Nato strategas esąs nacių laikų karo nusikaltėlis

MASKVA. — SSSR vyriausybė įteikė JAV ambasadoriui Thompsonui notą išduoti vokiečių generolą Adolf Heusinger teismui kaip "nusikaltėlį kare, taikai ir žmonijai".

Maždaug šitokiais žodžiais pirmadienį buvo nuteistas Izraeli buvęs SS pulkininkas, žydų programos vykdytojas Adolf Eichmann. Sovietai, norėdami diskredituoti Nato vadovybę, bando generolą Heusinger sugretinti su Eichmannu. Generolas yra Nato strateginės komisijos pirmininkas Washingtone.

Sovietų užs. reikalų ministerijos spaudos skyriaus viršininkas Charlamov aiškino korespondentams, jog Heusingerio nusikaltimus nustatė Sovietų komisija, tyrusi nacių įsiveržėlių nusikaltimus jų teritorijose. Notoj pareikšta "viltis", kad JAV Heusinger areštuos ir atiduos Sovietams nuteisti.

II pasaulinio karo metu gen. Heusinger buvo vyriausio štabo operacijų skyriaus viršininkas. Pagal Maskvos notą, jis davęs įsakymus žudyti komunistų partizanus ir gyventojus Gudijoje.

Japonų fanatikai planavo nužudyti premjerą Ikeda

Areštavo 13 sąmokslininkų

TOKIJAS. — Japonijos policija suėmė buvusį generolą, keletą karininkų, vieną fabrikantą, iš viso 13 žmonių, turėjusių tikslą nužudyti ministrų pirmimininką Hayato Ikeda.

Sąmokslininkai buvo nuomėnės, kad Ikedos provokarietiška politika paruos dirvą komunistų revoliucijai, kurios vyriausybė neįveiks. Jų organizacija vadinas Japonų istorijos draugija. Kiek ji yra išsiplatinusi tarp japonų, valdžija gerai nežino. Policija užtiko ginklų, šalmų, dujų granatų sandėlių, priklausių sąmokslininkams. Jiems vadovavo pramonės kompanijos direktorius Toyosaku Kawanami, 59 metų, ir Tokutaro Sukarai, 64 metų, buvęs armijos generolas.

♦ Elisabethvillės kovotojai susilaukė daugiau kariuvių iš šiaurės provincijos. Katangiečių tvirtinimu, jie išmušė JT kariuovės iš vyriausios būstinės.

nuo prancūzų. Dėlto jie negalį patikėti jai savo karinių pajėgų. Paskutinį žodį, kada, kur kariauti duos prancūzams, esantiems priskirtiems prie Nato komandos, Prancūzijos prezidentas, o ne Nato vyr. vadas gen. Norstad.

Albinas Bielskis - Elskus vėl Chicagoj

Šį šeštadienį, gruodžio 16 d. 7 val. vakare, naujoje meno galerijoje (6245 S. Western Ave.) atidaroma seniai laukta dailininko Albino Elksaus paroda.

Albiną Elskų (Bielskį) chigagiečiai turėtų gerai prisiminti, nes šalia savo tiesioginio darbo — tapybos, jis aktyviai dalyvavo 1949-52 metų Chicago lietuviško teatro "Sturm und Drang" laikotarpyje.

1949 m. baigęs "Ecole des Arts et Metiers" meno mokyklą Freiburge, Albinas, kaip išcivis, atsiduria Chicagoje. Čia bemažant išjungia į jauną entuziastų grupę, į "Atžalyno" teatrą, vadovaujamą rež. Jurgio Blekaičio. Tai buvo patys pirmieji naujųjų ateivių kūrimosi metai. Ką daugelis tapė automobiliams, skalbimo mašinoms ir kitoms žemiškoms gėryboms, atžalniečiai svajojo apie teatrą, kūrė spektaklius, kurie, reikia pripažinti, buvo augštesnio lygio, ir sukėlė gyvatesnį laikraštinių polemikų visame dešimtmetyje. Albinas Elskus, tuomet dar 23 metų jaunuolis, ruošė eskizus atžalniečių pastatymams, pats naktimis tapė dekoracijas, kaulė, statė, švietė... Chicago lietuviško teatro istorijoje 1949-

—52 metai buvo patys šviesiausi, patys kūrybingiausi, patys triukšmingiausi. Šalia "Atžalyno" buvo įsteigęs "Lietuvių Teatras", vėliau abu susijungė, o po kiek laiko išnyko...

1949 metų pabaigoj švystelėjo V. Adomėno "Svelimos plunksnos", toliau iš eilės sekė A. Barono "Moliniai Milžinai", C. Odels "Raketa į mėnulį", Moljero "Tariamasis ligonis", A. Škėmos "Zivilė", O'Neill "Anna Christie" ir spektaklis vaikams. Visus šiuos veikalus apipavidalino Albinas Elskus, parodydamas tiek sumanumo, išradinimo ir estetiko, kad daugeliui jo scenovaizdžiai išliko ilgam atmintyje.

Kukliai iškūręs Bridgeporte, studentiškaime Fellowship House, Albinas piešia, tapo, įsteigia savo studijėlę, kurią lanko dabar jau žinomi lietuvių menininkai, kaip Rita Zukaitė, Dalia Juknevičiūtė ir kt. Viena po kitos pasirodė lietuviškos knygos su Albino aplankais: B. Sruogos "Milžino Paunksmė", "Kazimieras Sapiega", A. Barono "Zvaigždės ir vėjai", "Debesys plaukia pažemiu", J. Jankaus "Namas gerų gatvė" ir kt. Rodos, darbų ir pasisekimo pakaktų, bet Al-

Katangos prezidentas Moische Tshombe važinėja automobiliu (į lydi sargybinis) po Paryžių.

binas svajoja apie tolimesnes studijas, nerimsta, kalba apie Europą, Paryžių... Galop, sutalpus kelionę, išvyksta į Europą, kur 1952-3 metų laikotarpį lanko "Ecole des Beaux Arts" Paryžiuje. Sunkūs jam buvo tie metai Europoje. Nors ir studentiškausiai gyvendamas, Albinas skurdo, nedavalgė, tačiau mokėsi ir dirbo. Atsiųstos draugams akvarelės rodo, jog vaikas net gerų popieriaus įsigyti negalėjo, o kartais priedavo abejojose pusėse, sukeldamas gavėjams tikrai sunkias problemas, kai tekdavo spresti, kurią dabar pusę po stiklu padėti.

Paryžiaus metu Albino akvarelės buvo trapios, elegantiškos, kėlė begaliniai didelį estetinį pasigerėjimą. Ir ten, vis dar Blekaičio įtakoje, Albinas neiškenėdavo — žiūrėk, ir ateina siunta "eskyzų neparašytam veikalui..." To laikotarpio akvarelės, atrodo, tapo jau išrašytos į dailininko "kūrybos periodą", nes dabar Albinas tapo aliejum, kalbasi su uolom bei sprendžia kitokias menines problemas. Be to, stipriai reikiasi vitražų srityje, gaudamas užsakymų iš įvairiausių JAV vietovių.

Aplankęs žymiausias Europos meno centrus, daug pasimokinęs, subrėdęs kaip menininkas, tik sulysęs ir pavargęs, grįžo Albinas su žmona Onute Amerikon. Tik, deja, nutarė apsigauti New Yorke, galutinai atsiveikindamas su Chicago... 1954-55 metais Albinas lanko John von Wicht studiją New Yorke, — vėl mokosi.

Pagalinau Albinas Elskus išeina viešumon. Tik šį kartą ne kaip scenos dekoratorius, bet tapytojas. New Yorke slaugingi kritikai pastebė lietuvių Elskų, aprašinėja jo parodas, teigiamai ir skatinančiai vertina.

Chicago Albinas Elskus grįžta naujas, nematytas, lyg ir nepažįstamas. Laikraštiniuose reprodukcijose Elksaus tapyba skaudžiai nukentė, nes be spalvų nėra Elksaus, o juodi konturai bei balti plėmai, nemačiusi originalo gali net pabaidyti. Drąsiai galima tvirtinti, kad viena iš Albino Elksaus stiprybių yra spalva, kurią jis moderniškai valdo.

Chicago lietuviškoji visuomenė tikrai turės retą meno šventę, kurią ruošia Sambūrio "šviesa" Chicago skyrius, suteikdamas progos pažinti jauną, talentingą ir savą lietuvių menininką — Albiną Elskų.
Dalia Bylaitienė

KAIP KAS PRALEIDŽIA ŽIEMĄ

Cook apskritys Forest Preserve leidžiamas Gamtos biuletenio, gruodžio 9 d. nr. aprašyti Chicago apylinkėse gyvenančių lietuvių žvėrelių ir paukščių žiemojimo būdai. Daugumas giedančiųjų paukščių, ypač tie, kurie per vasarą minta vabzdžiais, ir vandeniniai paukščiai išemigruoja į šiltesnius kraštus. Pasilikusieji, daugiausiai žvirbliai ir karveliai, žiema praleidžia daugiausia miestuose, rasdami čia sau apšiltus žmonių išbarstytos maisto. Iš gyvuliukų, tai medkirčiai

(woodchucks) ir urvinės voveraitės yra tikri žiemautojai. Jie dar anksti rudenį užsiaugina storą riebalų sluoksnį, kurį paskui per žiemą sudoroja, miegodami žemėje po šalimo sluoksniumi. Tų gyvuliukų kūno temperatūra dažnai nukrinta iki 40 laipsnių Fahrenheito, jų širdies mušimas nuo 80 nukrinta iki 4 per minutę ir kvėpavimas nuo 25 nukrinta iki penkių per minutę.

Meskinai (raccoons), oppositum (katino didumo žvėreliai) ir skunkai, įsirausę urve, žiemoja nemiegodami. Išbuvę per šaltas dienas, kiek orui atšilus, eina maisto ieškoti net pačiomis viduržiemyje. Minta pabirusiais grūdais, sėklomis, laukiniais vaisiais, gilėmis, o skunkai medžioja laukines peles, paukščius ir užsigardžiamumui žolėse ir lapuose ieško žiemojančių vabzdžių.

Kai kurie žvėreliai, ypač visos voverių rūšys, žiemai susikrauna didelės maisto atsargas riešutų, laukinių vyšnių, bukų, šunobelų sėklų ir pan. Maisto sandėlius pasidaro arčiausiai medžio, kuriame yra tuštumų gyventi. Bebrai dar gerokai prieš šalčius prisikerta karklų, drebulių ir panašių valgomų medžių, kuriuos supiausto vienodais gabalais ir nusigrazdina į vandens duoną arčiau savo žiemos namo "duru". Vandeningas žiurkės (muskraitai) renka augalų šaknis po vandeniu, taip pat prie savo povandeninio "namo" suisdada valgomų vandens augalų atsargas.

Plešrieji žvėriukai ir paukščiai, kaip arai, vanagai, pelėdos, lapės, sermuonėliai, minkai tyko kur kokią paukštelį pagauti, bet daugiausia turi misti laukiniais peliukėmis ir kartais sugautais kiškiais. Peliukės ir kiškiai yra griežti vegetarai. Pirmosios po sniegu rankioja kur kokią žalią žolėlę, antrieji atsikasa dobielieną, gražia medžių šakeles ir žievę.

Piktžolių sėklos, laukinių uogų liekanos, augalų grūdai sudaro daugumai laukinių gyvūnų svarbiausią dietą per žiemą. Kiti, kaip geniai, ieško ir visada randa, apščiui medžių žievėse ir puvenose žiemojančių vab-

Suvalkiečių Draugijoje

Paskutiniame Suvalkiečių draugijos eiliniame susirinkime, įvykusiame lapkričio mėnesio gale, buvo priimta viena nauja narė Anelė Kancevičiūtė ir išklaustas lapkr. 12 dienos parengimo komisijos — Mary Radziukinas, Antano Radziukinas ir Julijos Dautotės — raportas. Vakarą praėjęs gražiai, svečių buvę daug, pelno likę \$176.98. Padėkoto darbininkams už patarnavimą ir nariams bei narėms už dovanas laimėjimams, Onutei ir Juozui Juozaičiams už vykusiai sudainuotas liaudies daineles, Ben Pavio orkestrui ir visiems svečiams už atsilankymą. Svečių buvo net iš Gary, Indiana — J. Dambrauskas su kaimynais ir A. Kanstaitis su šeima. Svečiams tiek patiko, kad žadėjo ir į kitą suvalkiečių parengimą atsilankyti.

Suvalkiečių Draugija paskyrė po \$10 kalėdinių sveikinimų skelbimams: Naujienoms, Draugui, Santarai, S. Bareus ir Margučio radijams ir Dariaus-Girėno posto veteranams ligoniams.

Pirmininkė Adela Burba palinkėjo visiems linksmų Kalėdų: taip pat linkėjimus išreiškė ir kiti valdybos nariai. Sekantis draugijos susirinkimas įvyks po Kalėdų trečiadienį, gruodžio 27 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43 St., pradžia 8 val. vakaro. Tai bus priešmetinis susirinkimas ir jame bus naujos valdybos rinkimai. Būkite visi!

Po susirinkimo buvo gražios vaišės su sokiiais, kaip ir visada prieš Kalėdas.

Kaip šios draugijos korespondentė baigdama šį metų darbą iš savo pusės noriu palinkėti visiems linksmą Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.
Ona Švirmickas

TRUMPAI

— **Pedagogai Jonas ir Antanina Valaičiai**, pasisvečiavę New Yorke, praecios savaitės pabaigoje parsikrodo į Chicago.

— **Poetas Petras A. Sagalas**, atsiuntęs visą eilę laikraščių iškarpų iš Floridės rašo: "Čia oras vasariškai malonus. Šiltas vėjas kasdien vis dar nuo Atlanto pučia, palmės linguoja ir saulė kasdien vis dar tebešildo. Tuo tarpu svečių Hollywoodo dar nėra, nes ir šiaurėje dar nešalta". Čikagiečiams jis siunčia sveikinimus ir linki gyventi "ant velėnos".

— **Valerijonas Simkus**, žinodžių, jų lėlių ir kiaušinėlių. Didžiosios juodosios varnos yra geriausi tvarkdariai piknikų vietose, kurias rūpestingai apvalo nuo dvikojų per vasarą pribarstytų maisto liekanų.

mas Čikagos statybininkas ir visuomenininkas, savo vardu užsakė penkias "Mūsų Lietuvos" prenumeratas, kurias jis paskirstys tiems asmenims, kurie negali šio veikalą užsisakyti. Jis taip pat suteikė autoriui kai kurių žinių apie šventinių apskrities vietoves ir tokiu būdu stipriai parėmė šio veikalą, leidžiamą Lietuvių Enciklopedijos leidyklos, išleidimui.

— **Gruodžio 16 dieną**, šeštadienį, New Yorke bus žodžio ir muzikos vakaras, skiriamas pagerbti žuvusiems: Juditai Audėnaitei, Jurgiui Jaks-Tyriui ir Antanui Škėmai. Programoje: Elena Kuprevičiūtė,

Henrikas Kačinskas ir Henrikas Nagys. Vakarą įvyks Carnegie Endowment salėje (345 East 46th St., Manhattan) 8 valandą.

— **Ped. Lituanistikos Instituto** išlaikymui Amerikos Lietuvių Klubas (American Lithuanian Citizens Club of Beverly Shores, Indiana), kuriam vadovauja p. E. Misiulis ir kiti, atsiuntė 30.00 dolerių čekį. Amerikos Lietuvių Klubui už šią lituanistinio švietimo paramą Institutas nuosirdžiai dėkoja.

NAUJIENOS BOLSEVIKAMS YRA RAKŠTIS JU AKYSE

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atlikti šiuos savo gyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigyti namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitokiems reikalams. Kas turi susilaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

4 1/4%
METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

Knyga — geriausia dovana Kalėdoms

Tiems, kas nori Kalėdoms duoti geru dovanų, siūlome pasirinkti šias knygas:

1. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 psl. \$10.00
2. Prof. V. Biržiška, SENŪJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
3. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl. \$7.50
4. St. Kalrys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$5.50
5. Paulius Garbūnas, LIETUVIŲ LIAUDIŠKAS MENAS, 301 psl. ir 174 piešiniai. \$8.50
6. Kipras Bielinis, PENKTIJŲ METAI, 592 psl. \$8.00
7. Dr. Antanas J. Gussen, DANŲS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
8. Juozas Švelstas, PERAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
9. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rasteno vertimas, 40 psl. \$2.00
10. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE \$5.00
11. J. Savickis, ŽEMĖ DEGA, 455 psl. \$4.50

Šios knygos galite įsigyti "Naujienose" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba Money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SPECIALUS PRIEŠKALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

3 vienetų sofa, stalas dviem lentynom, Cocktail stalas ir dvi lėmos — \$249.95 ir daugiau.

3 gabalų miegamasis setas, spyruoklinis matrasas su spyruokline dėže, 2 vanilijos lėmos, 2 pagalvės ir paranknis klimas. Viskas už \$69.95

Pritraukiamos kėdės tiktai \$19.95

Radijai, spalvotų televizijų setai, Hi-Fi, gazo pečiai ir įvairūs baldai.

Turime įvairiausių papuošalų Kalėdų dovanoms.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, savininkai.

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Atidara pirmą ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val.

1909 1961

Taupykite **STANDARD FEDERAL** — Stipriausioje Chicagoj — Taupymo įstaigoje

4 1/4%
Dividendas mokamas visoms santaupoms

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Turtas \$80,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

FREE PARKING

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštadienį nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatsidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

DETROITO NAUJIENOS

Trumpas žingsnis iš Šiapus į Anapus...

Kad trapus yra žmogaus gyvenimas, kad mirtis pasiima nelauktai ir netikėtai ir kad yra milijonai būdų netikėtai, staigiai mirti, buvau girdėjęs daugelį kartų nuo pat vaikystės: kuni-gų pamoksluose, spaudos kronikose, gyvuose pasakojimuose. Ką jau! Patas dažnai šita aksioma "skelbdavau" jos "nežinan-tiems". Tik sveikų kalbos su sveikais apie mirtį dažniausia turi daug patoso, dirbtinumo, nesgi dauguma "mirties filoso-fų" kalbėdami turi galvoje ki-tus, patys apie save manydami, kad jie arba visai nemirs, arba jėgu mirs, tai jau už daugelio, daugelio metų. (Prisimenu anek-dotą apie septynerių dešimčių metų kleboną, kuris iš sakymų šaukė, pirštu rodydamas į vi-duramį vyrą: "Brolau, gal ry-toj, gal už metų, gal už dešim-ties jau tavęs čia nebus". Po to į jauną mergaitę: "Sesute, gal už dvidešimties metų ir tavęs čia nebus". Ir į save: "Gal už penkiasdešimties metų ir jūsų mylimas klebonas jus paliks..."). Bet, kai jau po prieš savaitę gauto smūgio gerokai atsigavęs

ir kas valandą po tris uncijas smetonėlės geriodamas, ligoni-nėje su angeliskai malonia juo-duke slauge šnekučiausiai ir kai ji, linguodama galva, filosofavo, kad "trumpas žingsnis iš šiapus į anapus, tik pusvalandis, gal tik minutė, ne, tik kelios sekun-dės...", pirmą kartą gyvenime tuos žodžius teisingai supratau.

Lapkričio 13-sios ryte anksti kėliausi. Po beveik devynių mė-nesių paleidimo, lapkričio 8 d. buvau pašauktas į seną darbo-vietę ir tuo labai džiaugiausi! Nuskubėjau į darbą, kurį pradėjau 8 val. Jokių skausmų ne-turėjau, bet maždaug už valan-dos pajutau nepaprastą troškulį (tai man buvo neįprasta, nes po pusryčių kavos, niekada ne-gerdavau jokių skysčių iki vi-udienio). Kai pakilęs nuo aukš-tasuočio, paėjau kelis žingsnius iki vandens fontano ir labai go-džiai geriau lediniai šalta van-deni, po krūtine, kur šonkauliai pasibaigia, ėmė skausmingai spausti ir širdis pradėjo smar-kokai mušti. Vandens atsigė-ręs atsiraugėjau tartum surū-dijusia, dvokiančia geležim. Grį-žęs atsisėdau, užsiguliuo ant braižomosios lentos, ir vėl vis-

kas praėjo, kaip nebūta. Už ko-kių 15-20 minučių — vėl nepa-prastas troškulis, ir, darant širdies priė fontano, vėl dantis plakimas, spaudimas-skausmas po krūtine. Iki pietų pertraukos geriau gal pašėmė kartų ir kiek-vieną kartą išgyvenau tą patį. Darbo pertraukos metu, kad ir nenorom, suvalgiau sumuštinis, obuolius, išgėriau kavą ir troš-kuyls liovėsi gal porai valandų. Kadangi tik ketvirtą dieną po ilgo atleidimo dirbau, tą popietį buvau pašauktas į asmeninį sky-rių (personnel office) pasira-šyti glėbio įvairių popierių ir sumegsti nutrauktus su kompa-nija 12½ metų seniority ry-šius. Nueiti reikėjo porą šimtų žingsnių ir beieinant spaudimas krūtinėje buvo pats skausmin-giausias, o širdis jau mušė gal porą šimtų kartų per minutę. Ten sudribau į patogią kėdę ir už minutės jaučiausi gerai. Vėl širdis mušė ir po krūtine spau-dė, kai prie savo stalo grįžau. Ėmiau ne juokais rūpintis, kaip reikės nueiti į parkaviatę, kuri randasi už gero mylios ketvir-čio. Darbą baigęs, tyčia, už-kalbinau vieną kolegą lenkiuką ir su juo ėjau, galvodamas, kad jei jau krisiu, tai jis pagelbės. Jis ėjo gana sparčiai ir į mane neatsigėrdamas visą laiką kal-bėjo. Širdies daužymasis ir po krūtine spaudimas, iki per 5-6 minutes savo mašiną pasie-kiau, kelis kartus vos bebuvu pakeliamas, bet užėdavo ir vėl atsiūgdavo. (Savo bendram pa-dėtimi nepasiskundžiau, bet jei jis būtų bent kartą į mane at-žėdęs pažvelgęs, būtų pamatęs mane išbalusį, kaip popierį). Mašinoje sėdėdamas vėl pasiju-tau puikiausiai ir 13 mylių ke-lionę atlikau, kaip visada, va-žiudamas su pačiais sparciaisiais, daugumą lenkdamas. Ma-niau, kad dienos košmaras, pa-siekus namučius, savaime pa-sibaigs. Tačiau, vos užlipau ve-nerandos laiptais ir atsidūriau kambaryje, skubiai turėjau pul-ti ant sofos, nes širdis dau-žėsi smarkiausiai ir po krūtine spaudė, spaudė. Žmonai užteko tik mane pamatyti, ir už valan-dos jau buvau daktaro kabinete. Beje, čia ir mano ligos kulmina-cinis taškas buvo pasiektas: vos įėjęs į slaugės nurodytą patal-pą, dar nespėjęs nė išsirengti, sukritau ant žemės. Atsigavęs sėdėti jau nebegalėjau, nes tik gulint širdis nustodavo daužiu-si. Kur reikia pamaigęs ir iš-klausinėjęs, daktaras iš laukia-mojo pašaukė mano žmoną, ir, vietoje jai aiškinęs, mum abiem girdint telefonavo į ligoninę: "Mano pacientas rimtoje padė-tyje, su kraujuojančia vidurių žaizda. Jam tuojau paruoškite lovą".

Tai beveik visa istorija. Bet ne visai visa. "Bleeding peptic ulcer", — pirmas daktaro tei-gimas, turėjo būti patvirtintas rentgeno nuotrauka. Tai pada-rė po 5 dienų. Tikslī diagnozė: žaizda dvylikapirštėje žarnoje. Ji atsirandanti ne nuo maisto, o nuo rūpescio, dvasinės įtampos (tension). Ji sukraujuojanti ankstyvą pavasarį ir arba vėly-vą rudenį.

Pirma nebuvau manęs kelti savo pilvo žaizdų viešumon, nes čia gi toks prozaškas, net neeste tiškas dalykas, bet, per pasta-rąsias keturias savaites iš dau-gybės lankytojų ir telefonu šau-kusiųjų sužinojau, kad vien De-troite jau esama poros tuzinų vyrų (įsidėmėkite — visi vy-rai!), anksčiau ar vėliau žaizdą dvylikapirštėje gavusių. O vie-na ponia mano žmonai "užtik-rino", kad kas negavo, tas dar gaus ateityje... Užtat ir nusprend-žiau skaitytoją, kuris žaizdą gaus ateityje, su ligos simpto-mais supažindinti. Ateinantį pavasarį ar kitą rudenį, kuris tautietis, pajutęs čia aprašytus ženklus, tenebesivalioja visą dieną, duodamas pusei kraujo į vidurius išbėgti, kaip aš kad pa-dariau, o tuojau tesikreipia į gy-dytoją. Jei dar būčiau tą nak-tį į ligoninę neišvažiavęs, jei dar kitą rytą į darbą išvykęs, šian-

dien gal jau būčiau palaidotas ir užmirštas...

Ateinantį sekmadienį — vaikučių puota

Niekas taip nemoka džiaug-tis Kalėdomis ir Kalėdų eglute, kaip vaikučiai. Didele dalimi Amerikoje dėl jų ir yra taip išpūstas, taip ištęstas Kalėdų laikas.

Kad mažųjų lietuviukų širdu-kėms duoti dar daugiau, negu amerikietiškas komercializmas duoda, kasmet šeštadieninė li-tuanistinė mokykla rengia lietu-višką Kalėdų eglutę — vakarėlį, maždaug tokį, kokį nepriklau-somoje Lietuvoje visų mokyklų mokiniais rengdavo. Čia ir vaidinimas, ir šokiai, ir visų vai-kučių žaidimai ir, pagaliau, Ka-lėdų senelio atėjimas su maišu dovanų.

Toks parengimas bus ateinan-tį sekmadienį, Ispanų salėje ir prasidės 3 val. po pietų. Ren-gėjai kviečia visus tėvelius ateiti su mokyklinio ir priešmokyk-linio amžiaus vaikais. Kviečia ir šiaip suaugusius, nes bus nykš-tukų vaidinimas, bus daug pro-gramos numerių, kurie ir iš vai-ko metų išaugusiems teiks pa-sigėrėjimą.

Kalėdų senelis dalins dovanas visiems vaikams, kurių tėvai už tas dovanas bus įmokėję po 1 do-lerį už vaiką. Manau, kad ir ateinantį šeštadienį dovanas už-sakytį (t. y. pinigų įmokėti) pamokų metu šv. Antano mo-kykloje dar nevēlu. Mokslas ten tęsiasi nuo 9:30 val. ryto iki 4 val. po pietų ir tuo laiku galima rasti pinigų priimančių žmogų.

Paskutinis paraginimas į N. Metų sutikimą

Visi ženklai rodo, kad šmeti-nis N. Metų balius dalyvių skai-čiumi pralenks visus, iki šiol Detroito lietuvių rengtus bend-rus N. Metų sutikimus. Išmin-tingai padarę, paimdami nepa-prastai puikią salę, Lietuvių

Bendruomenės vadovai, reikia tikėtis, ir pačias vaises išmintin-gai paruoš, kad atitiktų kirvis kotą.

Beveik niekada nepraleidęs LB rengtų N. Metų sutikimų, vi-sada matydavau, kad iš senųjų ateivių čia teateina vos kelios poros. Stebiuosi, kodėl gi? Kai-na visada žemiausia (už 8 dol. asmeniui duoda puikiausia va-karienę ir visus gėrimus, įskai-tant konjaką bei šampaną; ame-rikiečių panašiuose baliuose už tokią kainą tik turė šampano tegami šale vakarieniš!). Man regis, kad mūsų senoji karta čia rastų daug daugiau džiaugs-mo, negu įprastuose, ne tokiuose puošniuose vestuvių pokyliuose. Kodėl nepabandyti?

Beliko kelios dienos. Kas dar apsisprendė dalyvauti, tepa-kambina LB Detroito apyl. pir-mininkui p. Vladui Paužai į jo "Neringą", tel. TA 5-2933, arba leužeina pas jį ateinantį sekma-dienį ir užsiregistruoja. Apie sa-lės išvaizdą, jos adresą ir kit-ką čia nebekartosiu, nes esu apie tai jau porą kartų rašęs. Šis paraginimas yra paskutinis ir jį taikau senajai kartai, nes "nau-jujų" užsiregistruvo ir užėmė stalus jau keli šimtai.

Dėkoju

Ligos metu daugelio draugų ir net mažiau pažįstamų asme-nų buvau lankytas ligoninėje, sveikintas laiškais, sauktas tele-fonu, ypač po Stasio Garliausko ir Antano Sukausko paskelbtų žinučių laikraščiuose, linkint pa-sveikti. Nepajėgdamas visų pa-vardėmis čia išskačiuoti, vi-šiemis bendrai tariu širdingą acū!

Ypatinga padėka priklauso mano gerajam, rūpestingajam gydytojui dr. Anthony G. Sack, kurio sugėbėjimas ir nuoširdus dėmesys taip greit mane vėl ant kojų pastatė.

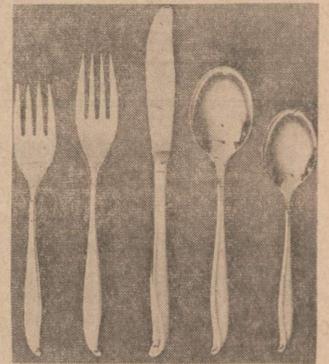
Alfonsas Nakas

JOIN OUR STAINLESS CLUB!

4 1/2%

Nauja aukšta dividendų investavimo sąskaitoms rengiamės mokėti nuo 1962 m. sausio 1 d.

International Silver dirbtuvėse lietas puikus 5 vienėtų stalo setas bus Jums įteiktas, jei atidarysite \$100.00 ar didesnę sąskaitą, arba tokią su-mą pridėsite prie dabartinės sąskai-tos. Užėkite pas mus ir pasiteirau-kite smulkmenų!

TURTAS VIRŠIJA \$20,000,000.00

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

VALANDOS:

Pirmad. nuo 9 iki 4
Antrad. " 9 iki 4
Trečiadienis uždaryta
Ketvirt. nuo 9 iki 8
Penktad. " 9 iki 6
Šeštadienis " 9 iki 1

District Savings

AND LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street • Chicago 8 • CLiffside 4-0104

Isteigta 1897 metais.

VIETA AUTOMOBILIAMS ĮSTAIGOS KIEME.

Jūsų artimieji ilgiausiai minės Kalėdų dovaną, jei įteiksite jiems SLA gyvybės apdraudus sertifikatą.

KREIPTIS Į

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

ARBA Į

S. L. A. RASTINĖ CHICAGOJ

2549 W. 71st St. — Tel. PR 6-3140

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, minėdamas savo 75 metų sukaktį, sumažino 10% savo apdraudų kainas nuo non-medical lentelės paskelbtų mokesčių. Pasinaudokite šia nuolaida, apsidrauskite šiandien, nes rytoj gali būti vėlu.

NUFOTOGRAFUOSIME

JŪSŲ VAIKĄ SU KALĖDŲ SENELIU,

ten pat duosime jam tą fotografiją ir dar įteiksimė dovanų vaikams, atėjusiems į mūsų įstaigą su savo tėvais šeštadienį, gruodžio 9 ar 16 dienomis nuo 9 val. ryto iki 12 val. vidudienį. Už visa tai nieko nereikės mokėti. Tai bus mūsų kalėdinė dovana jauniems.

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

47 and ROCKWELL STREET

GRAŽIŲ LIETUVIŠKŲ IR ANGLIŠKŲ

KALĖDINIŲ ATVIRUKŲ

Galite nusipirkti "Naujienu" ofise arba užsisakyti paštu.

"Laisvės Varpų" dvylikos atvirukų

rinkinio kaina \$3.00

Dešimt atvirukų rinkinio kaina . . \$1.00

Dvylikos atvirukų rinkinio kaina . . \$1.00

Užsakant paštu reikia pridėti 25 centus persiuntimo išlaidoms.

"NAUJIENOS",

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

* Universal Investment Share Account

VALANDOS:

Pirm. 12 iki 8 po piet
Antr. 9 iki 4 po piet
Treč. uždaryta visa diena
Ketv. 9 iki 8 po piet
Penkt. 9 iki 8 po piet
Šešt. 9 iki 12:30 po piet

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytoms per 37 metus. CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausiai įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje. Taupytojų patogumui: naujaisi įrengimai, du dideli kiemai automobiliams (vienas įvažiavimas iš Western Ave.) ir daug nemokamų pinigų taupantiems nariams.

KVIEČIAME.

Chicago Savings & Loan Ass'n

6245 So. Western Avenue Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575
JOHN PAKEL, Jr. — President JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-8100.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusi metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienioose
metams \$16.00
pusi metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$15.00
pusi metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, šeštadienius, Lėdžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-8100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Sovietų kolonializmas

Kanados premjeras John Diefenbaker yra pasiryžęs Jungtinių Tautų Organizacijos generalinėje asamblėjoje iškelti Sovietų kolonializmo klausimą. Kalbėdamas Toronte tautinių grupių susirinkime, jis pareiškė, jog Kanada gali drąsiai kolonializmo klausimą kelti, nes ji, taip sakt, nėra „susitęsusi“: niekad jokių kolonijų neturėjo.

Rusija dedasi didžiausiu kolonializmo priešu ir Jungtinėse Tautose kiekviena proga smerkia visus kitus už palaikymą kolonijoms.

Tai šlykščiausias cinizmas, kuris, pagaliau, turi būti iškeltas aikštėn. Ir Diefenbaker yra pasiryžęs tai padaryti ir išryškinti, kad Sovietų graudenimasis dėl kolonializmo yra tik krokodilo ašaros.

Diefenbaker nurodė, kad Sovietų smerkiamos vakarų valstybės jau baigia savo kolonijas išlaisvinti, suteikdamos joms nepriklausomybę. Iš tų kolonijų jau susikūrė 37 naujos valstybės, kurios turi 850,000,000 gyventojų.

O kaip yra su Rusija?

Ji pavergė ir pavertė kolonijomis visą eilę valstybių su 96,000,000 gyventojų.

Diefenbaker ne tik tuos faktus bandys iškelti Jungtinių Tautų Organizacijos generalinėje asamblėjoje, bet ir pasiūlys rezoliuciją, kad Sovietų kolonializmas būtų pasmerktas.

Susiprato

Šio mėnesio pradžioje Washingtono įvyko Amerikos valstybių organizacijos atstovų susirinkimas, kurio tikslas buvo aptarti Kolombijos siūlomą rezoliuciją, kad 1962 metų pradžioje (sausio 10 d.) būtų suaukta organizacijai priklausanti valstybių užsienio reikalų ministerijų konferencija.

Kas paskatino Kolombiją pasiūlyti rezoliuciją, kad būtų suaukta užsienio reikalų ministerijų konferencija?

Kolombija savo rezoliucijoje išdėstė motyvus, būtent: komunizmas sudaro grėsmę Amerikos valstybėms, todėl būtina reikalinga aptarti priemones kaip sėkmingiau būtų galima su ta grėsme kovoti.

Rezoliucija, JAV remiama, gruodžio 4 d. buvo priimta 14 balsais prieš 2, 5 susilaikius (Amerikos valstybių organizacijai priklauso 21 valstybė).

Didžiausia staigmena buvo ta, kad prieš rezoliuciją balsavo ir Meksika kartu su Kuba. Ir balsavo, nežinūrint, kad prieš dvi dienas (atseit, gruodžio 2) Fidel Castro su pasididžiavimu pareiškė pasauliui, kad jis buvo visą laiką komunistas ir tokiu pasilikis!

Tokia Meksikos elgsena buvo ne tik keista, bet tie-

siog nesuprantama. Remdama Kubos nusistatymą, ji lyg padarė iššaukimą Amerikai, — Amerikai, nuo kurios malonės ji priklauso.

Dalykas tokis, kad dar visai neseniai Meksika gavo stambia paramą (apie pusę bilijono dolerių), kurios pagalba ji aptvarkė savo pašlijusią ekonominę padėtį. Ekonominis sunkumų ji turi ir dabar. Kad galėtų tuos sunkumus nugalėti, ji vėl nori iš Amerikos gauti apie pusę bilijono dolerių.

Tačiau po tokio šposo išskirtimo kaip galima tikėtis paramos?

Tatai, matyti, suprato Meksikos vyriausybė ir tuoj susirūpino visą reikalą kaip galima labiau sušvelninti. Pirmiausia ėmė teisintis, jog balsavimas prieš rezoliuciją visai nereiškia, kad ji pritaria Kuba. O jau gruodžio 8 d. ji pakvietė septynius buvusius Meksikos prezidentus būti valdžios patarėjais ir eiti tam tikras pareigas.

Iš septynių buvusių prezidentų tik Lazaro Cardenas pritaria Fidel Castro politikai. Kiti šeši yra daugiau ar mažiau nusistatę prieš komunistus. Iš jų labiausiai įtakingi ir pasižymėję yra Adolfo Ruiz Cortines, Miguel Aleman ir Abelardo Rodriguez.

Meksikos prezidentas Lopez Mateos, pakviesdamas buvusius prezidentus į valdžią ir sudarydamas iš jų savo rūšies „šešėlinį kabinetą“, aišku, norėjo parodyti, kad jis stengiasi atsirišoti nuo raudonųjų.

Reikia tikėtis, jog tai yra rimtas posūkis Meksikos politikoje, kuri iki šiol buvo tikrai keista.

BLOGAI STATO KOMUNIZMŲ

Komjaunimo sekretorius Česnavičius barasi

(Elta) Neseniai įvykusiame Sovietų Sąjungos komjaunimo ek XII plenumo buvo svarstomi klausimai, kokių būdu sovietinis jaunimas prisidės prie naujai priimtos partijos programos įgyvendinimo. Plenumo dalyvavo ir sovietinės Lietuvos komjaunimo ek sekretorius Česnavičius. Komunistinė spauda kreipėsi į sekretorių prašydama pasakoti apie tai, kaip Lietuvos jaunimas turės vykdyti numatytą programą.

Atsakydamas į spaudos klausimus Česnavičius nurodo, kad svarbiausiu sovietinės Lietuvos jaunimo uždaviniu šiuo metu yra visomis priemonėmis kelti darbo našumą, savo kvalifikaciją, kontroliuoti gamybą, kovoti su vis dar dideliais trūkumais gamyboje. Kreipdamasis į komjaunimo sekretorius su gailėsčiu primena, kad „dažnai jaunimas nebrangina žaliavų, irankių, mašinų, nesijaudina dėl to, kad per neūkiškumą, netvarką žūva liaudies turtais“ („Tiesa“ nr. 279).

Šios sekretoriaus pastabos aiškiai vaizduoja tai, jog Lietuvos jaunimas dar vis sunkiai įjungiamas į „komunistinės visuomenės sukūrimą“. Dėl to ir jaunimas apkalbinamas neūkiškumu, valstybės turto neatsojimu. Tikrumoje gi neūkiškumas slypi visoje sovietinėje santvarkoje, visame bol-

ševikų viešpatavime.

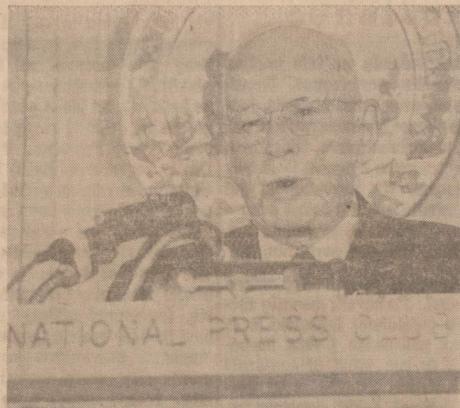
Ypatingai daug pretenzijų, Česnavičiaus žodžiais, Lietuvos gyventojai turi dėl avalynės, siuvimo, tekstilės, baldų, pramonės dirbinių kokybės. Atrodo, kad nuolatinis darbo našumo kėlimas vis labiau atsiliepi gaminių kokybei. Todėl, nežinūrint visų priekaištų jaunimui, nesėkmė gamyboje liks ir toliau.

Komjaunimo sekretorius nurodo, kad jauniesiems darbininkams teks daug dėmesio skirti šiluminės elektrinės prie Vievio statybai, nes:

„Šioje statyboje kol kas ne viskas gerai. Štai per tris ketvirčius tesunaudota 44% lešų, skirtų 1961 metams“.

Žodžiu, darbai stovį vietoje, ar vykdomi labai lėtai. Šiai padėčiai ištaisyti sekretorius nurodo reikalą organizuoti elektrinės statyboje komjaunimo štabą, kuris kontroliuotų darbų eigą, atseit taptų prievaizdu ir ragintoju. Tik tokio- mis priemonėmis numatoma pagreitinti elektrinės statybą, tačiau čia pat pamištama, kad tai juk irgi neūkiška priemonė.

Daug priekaištų iš sekretoriaus lūpų susilaukė ir Lietuvos kaimo jaunimas. Kaimo jaunimui, komjaunoliams pavestas atsakingas uždavinys: ypatingai rūpintis kukurūzų auginimu. Tačiau su šia chruščiovine kultūra dar iki šiol ne-

Alf. M. Landon, buvęs respublikonų kandidatas į prezidentus 1936 metais, kalbėdamas spaudos klubui Washingtono pasakė, kad laisvasis pasaulis turi sujungti visas savo karines ir ekonomines jėgas į galimą bloką prieš komunizmą, arba priešingu atveju, pasiduoti.

AMERIKOS BIZNIO TVARKYMAS

Per praėjusį pusimtį metų, kaip niekad anksčiau, industrijos tvarkytojas (manager) pamatė, kad jo luomo narių skaičius padidėjo ir jo vaidmuo pasidarė vis svarbesnis. Prieš penkiasdešimt metų kuklaus dydžio sąrašų knyga galėjo išvardinti visus JAV-ių vyrus, turinčius managerio atsakomybę. Šiandien maždaug septyni milijonai žmonių Centzo įstaigoje yra klasifikuoti „tvarkytojų, valdininkų ir savininkų“ pavadinimais. Jų numatimai nustato ir nurodo daugiau kaip 70 milijonų žmonių darbą.

Žodis „Tvarkymas“ (Management) yra paprastai vartojamas kaip „biznio egzektuvos“ sinonimas. Šis pavadinimas yra labai blogai suprantamas, ir daugelis žmonių jį žiūri iš devyniolikto šimt-

osusitvarkoma. Lietuvos kaime ji vis nemyliama. Ne be reikalo Česnavičius karčiai pareiškė: „Mūsų gėdai, respublikos jaunieji kukurūzų augintojai neįvykdė išpareigojimo išauginti po 550 centnerių žaliąsios masės iš hektaro“.

Ir čia padėties išgelbėjimui mobilizuojamas komjaunimas. Ši organizacija turinti „paspausti“ kolchozinius, daryti viską, kad partijos numatytieji planai būtų įgyvendinti. Tačiau, kaip matyti iš pateiktų pavyzdžių, jaunimas dar blogai stato „komunizmą“.

Bel kokiems ūkiniam sunkumams įveikti būtina kitokia ūkinė organizacija, kuri išlaisvintų žmogaus kūrybines jėgas ir leistų jam laisvai spręsti iškilusius uždavinius. Bel kokia priepaūda ir diktatūra veda tik į netvarką ir pasyvumą. Tai nenoromis pripažino ir komunistinio jaunimo vadovai.

Jų gerinimų finansavimui. Žmonės su atitinkamais talentais turi būti paruošti tvarkymo darbu.

Veiklos laikas vis trumpėja tuo tarpu, kai technologija greitėja. Praeityje tvarkytojai galėjo planuoti, finansuoti ir statyti naujus pastatus su tam tikru užtikrinimu, kad firma gyvuos mažiausiai 20 metų, o gal ir daugiau. Šiandien inžinerija ir konstrukcija kainuoja daug daugiau, o įvairūs pasikeitimai sudaro didelę problemą. Daugelis kompanijų pradeda modernizuoti savo pastatus, kai tik juos pastato ir niekad nesustoja!

Šiandien krašte yra beveik penki milijonai biznio vienetų, apie 325,000 iš jų yra manufaktūrinio pobūdžio. Šių manufaktūrinių firmų tvarkytojai yra atsakingi už 170 bilijonų dolerių aikėninkų sukeliamą sumą; jie vadovauja beveik 16 milijonui tarnautojų, kurie pagamina daugumą tautos gėrybių.

Charakteringiausia JAV-ių ekonominės struktūros žymė yra jos tvarkymo gilumas ir įvairumas. Per jį Amerika suorganizavo savo produktivines pajėgas, kurioms lygiu niekur dar nėra. Nežinūrint j tai, daugelis žmonių užjūriose vis dar žiūri į modernų biznio tvarkymą (ir jį patį Amerikos kapitalizmą) devyniolikto šimtmečio akimis. Gal būt mes nepasistengėme pakankamai jų apsviesti. Laiškai, žinoma, yra geras būdas aiškinti mūsų privačią industrinę sistemą mūsų draugams ir giminiams užjūriose. Gal būtų išmintinga dar pridurti, kad mes negalvojame jog mūsų sistema turėtų būti pamėgdžiota ar priimta visų tautų. Tačiau mes tikime, kad Amerikos sistema mažiausiai yra verta pastudijuoti visiems žmonėms, kurie siekia ekonominio progreso su laisve.

American Council

— Mielas „Naujienų“ skaitytojai, atėjo ilgi nuobodūs rudens vakarai. Tuos vakarus su trumpintai, yra geriausias būdas — skaityti knygas ir laikraščius.

Naujienų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

PETRAS RUSECKAS

Baudžiava

KAS GI BUVO TOJI BAUDŽIAVA

25.

Domas Bubėnas, gimęs 1856 m. Duseikiuose, Telsių v. ap.

Jau buvo rašyta, jog 1827 ir 1837 m. įstatymais valstiečiams buvo uždraustas aukštesnysis ir aukštasis mokslas; j kunigus taip pat negalėjo eiti. Bet mes ir baudžiavos laikais turėjome mokyty žmonių ir iš valstiečių, ir net iš baudžiaininkų tarpo: pav., poetas kun. A. Strazdelis, istorikas S. Daukantas, vysk. M. Valančius, žurnalistas M. Akelaitis ir k. Buvo nemaža kunigų ar šiaip pamokytų vyrų. Taigi iš to matome, jog šie įstatymai nebuvo griežtai vykdomi, kitaip tarant, jie buvo apeinami, nes kitaip anais laikais ne vieno mokyto žmogaus nebūtume turėję. Bet kadangi j mokyklas priiminėdavo tik bajorų vaikus, todėl, norintiesiems eiti mokslus baudžiaininkų vaikams paprastai išrūpindavo padirbtus bajorystės metrikus.

Aisku, jog baudžiaininkai savo vaikus j mokslus galėjo leisti, tik ponams leidus, tą leidimą iš ponų išpraše. Šiuo atveju galėjo lyg ir nežinoti, jog stojančiam j mokyklą neteislingai išduotas bajorystės liū-

dymas. Lengviausiai mokslas buvo pasiekiamas karališkiems baudžiaininkams, nes valdiškų dvarų ūkvedžiams ne tiek jau kliūdė, kad baudžiaininkai šviestųsi.

BAUDŽIAVOS LAIKAI PLUNGES VALSČIUJE. IVAIRIOS BAUDŽIAUNINKŲ PRIEVOLES.

Plungės valsčius baudžiavos laikais buvo labai didelis. Prie jo priklausė ir miškinga Kulių parapija. Tarp miškų iš senovės buvo išmėtyti vienasėdžiai.

Plungės valsčius ir daugelis kitų gretimų vietų priklausė Lietuvos didikams Karpčiams. Senesnių žmonių pasakojimu ponui Karpčiui gyventojai turėję mokėti kasmet 3 muštinius ir atlikinėti nedidelį lažą.

Rusu carienė Kotryna II, užgrobusi Lietuvą su Lenkija, beveik pusę Kauno gubernijos atidavė savo meilužiui Platonui Zubovui (gyveno 1767—1822 m.). Šiam atėjūnui priklausė: Plungė (Telsių ap.), Kuliai (Kretingos ap.), Kretinga, Salantai (Kretingos ap.), Gruzdžiai (Siaulių ap.) ir šiauliai su dešimčiais tūkstančiais baudžiaininkų. Pats Zubovas ir jo įpėdiniai visados gyvendavo Petrapilyje ir tik retkarčiais atvykdavo savo dvarų pasižiūrėti. Dvaruose gyvenę ir nevaržomai valdė įgalioti neva lenkiški bajorai. Jie, norėdami Zubovui ir sau kuodaugiausia naudoti padaryti, kaip bejanydami, spaudė valstiečius.

Ne vien baudžiavą eiti, bet dar ir duoklę grynais pinigais ūkininkas turėjo dvarui duoti ir pyliavą pilti. Nuo dvejų valakų (40 dešimtinių) žemės mokestis buvo paskirtas: pinigais 51 rublis, rugių 1 pūras ir 16 gorčių; miežių ir avių po 20 gorčių; šieno ir šiaudų po 8 pūdus. Žiemės metu sukirsti ir dvaran pristatyti sieksnį malkų, o kitokios medžiagos: karklų, stulpų, rikių, kazilų, ronų (raštų) — sulig reikalu.

J lažą šienapiūtėje turėjo eiti 3 darbininkai, o ketvirtas ir savintis visai savaitė. Dirvoms suarti, mėšlui išvežti, laukams nuvalyti du darbininkai kas savaitę turėjo tris dienas dirbti su vežimais, arkliais ir reikalingais irankiais.

Labai pakyrus ir ilgas laikas buvęs javų kėlimas. Anuose laikuose kuliamų mašinų dar nebuvo ir visą darbą atlikdavo spragilais.

Javų džiovinimui buvo ilgiausios pirtys (jaufos): vienur džiana ir kuria, iš kitų ima, skleidžia. Darbininkai buriais dirba: vieni su spragilais kulia, kiti verčia, dar kiti apšluoja, vėl kiti eina kratydam ir t. t. Darbas, kaip kokiame fabrike, kiekvienam skirtas be pertrūkio.

DIRIKAI.

Baudžiaininkų prižiūrėtojai ir antstoliai — tikri budeliai. Baisus kamisorius

Karniela įvedė tvarką: kulėjams tris paras neiti namo. Darbininkai išvardavo ir bevalgydami užmigdavo prie kodalio (medinis indas, kuriame baudžiaininkas kokio mirkalo dažalo atsinešdavo). Taigi šilto valgio darbininkai po 3 paras nergaudavo. Užmigusių tuojau antstolio kancius iš miego prikeldavo.

Tikras kraugerys buvo Zubovo įgaliotinis Leonas Studzinskis, neva buvęs kažkoks lenkų pulkininkas. Jis, kaip karys, dar smarkiau darbininkus spausdavęs. Be kitko, jis išgriaudino mažesnius žmonių gyvenimėlius, taip vadinamus trobelininkus: vienus suvarė j dvaruose įrengtus kametynus, kitus priverė būti įnamiais prie ūkininkų, kad tuo būdu dvarui būtų daugiau laisvų darbininkų. Bet iš tų trobelininkų nebuvo dvarui naudos.

Tas pulkininkas mirė, bevažiudamas j Lenkiją. Jo žmona, Juozapata, apsisaugojimui nuo koleros, kuri Plungę dažnai apkrėsdavo, artį savo namų ir malūno pastatė šv. Benedikto kryžių ir dar dvaro apylinkėje, prie kelio į Kalvariją, įsteigė iš visos stambaus akmenų kopytėlę, kuri ir šiandien rodo apie Studzinskių buvimą Plungėje.

Dirikų (lupikų) Plungės valsčiui ne stokodavo. Zubovui Gruzdžių valsčių Naščikiniu kortomis prakortavus, priplaukė iš tenai j Plungę daugybė dvariskų, kurie

už kits kitą buvo nedoresni. Tarp kitų buvo Maikauskis, senas kavalierius. Jis buvęs dievotas, kasdien bažnyčion atvykdamas, o kunigas, mišioms apsirėngęs, turėjęs jo laukti. Jis buvo Zubovo įgaliotinis, tarsi visagalis viešpats, o jo pirma ranka buvo kamisorius Pranas Nagrodzksis.

UKIŲ IR VISO VALSČIAUS SUTVARKYMAS.

Šis plačiame Plungės valsčiuje buvo nenulstas veikėjas, be to, turėjo padėjėjus launinkus ir kiekviename kaime vaiļą. Nagrodzksis buvo smarkus, o jo įsakymai valstiečiams griežti. Už įsakymų nepildymą tuojau plakdavo rykštėmis. Tekdavo visiems be išimties: ūkininkams, jų moterims, šeimai, tarnautojams. Bet jo įvestais ūkio pagerinimais, kultūros pakėlimu ilgai žmonės džiaugėsi. Senukai Nagrodzkį beveik ir iki šiai dienai tebemini.

Štai tie pagerinimai: trobesių stogai visame valsčiuje turėjo būti sveiki, kraikai apipilti spaliais, šiuos gi, šakutėmis apklosčius, kas ½—2 mastu apkrauliodavo surištais tvorgaliais, it kryžiais, o tvorgalius perdėdavo kartimis. Taip aprenngtas stogas, nė vėjo nebuvo nudraskomas, nė karvelių nuspaudomas ir gražiai atrodydavo. O pakelėivis, išvydęs taip pagražintus trobesius, nusimanė jau j Plungės valsčių patekęs.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: Prospect 8-2229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiksliai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6058
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: Prospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namų tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradi. nuo 1-5, treči. ir šeštadienį tik susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
NERVŲ - SMEGONIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant GR 6-3409

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-4244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treči. ir šešt. uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treči. ir šeštadienį tik 10-12.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-9 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 12-4 v. popiet

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepia, saukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antradi., ketvirtadi. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtadi. 1-4 popiet, antradi. ir penktadi. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadi. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4694 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-9 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmad., antradi., trečiadi. ir penktadi. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Chicago's biznieriiai

— Viktoras Bačinskas, 2943 W. 71 St., prieš pat Marquette parką, turi valgomų daiktų krautuvę. Biznį daro neblogo, skundėsi, kad vaikėzai dažnai išdažo langus. Viktoras yra nuoširdus naujienietis, Dr. P. Grigaičio kaimynas iš Lietuvos.

— St. ir L. Jasinevičiai tik metai laiko kai turi tavernos biznį 2845 W. 71 St., prieš pat Marquette parką. Jie paminėjo metinę sukaktį su draugais ir pažįstamais.

— P. V. Ramoška, savininkas Paul Royal Hawaiian Lounge Liquors, 2603 W. 71 St., švęs pirmą metinį sukaktį paminėję gruodžio 16 ir 17 dienomis. P. V. Ramoška ir jo motina kviečia atsilankyti ir smagiai laiką praleisti.

— Antanas Širkšnys nupirko nuo Vaclovo Stancelio aukštinų daiktų krautuvę 2437 W. 69 St. Ją pagražino, daugiau prekių pridėjo ir daro sėkmingą biznį. Taip pat taiso ir laikrodžius. Sėkmės!

— Elena ir Petras Rimkai turi užeigą "Zemaitija", 2553 W. 69 St. Jau biznieriiai, vėliau atvažiavę iš Lietuvos, yra malonaus būdo.

— A. Tveras, brangenybių krautuvės savininkas, 2616 W. 69 St., dirbo savo krautuvėje.

Kai staiga automobilis visu smarkumu trenkė į langą. Ne tik lango stiklai subyrėjo į krautuvę, bet ir daug prekių sugadino. Apie įvykį Tveras pasakojo, kad automobilis važiuojanti jauna moteris susidūrė su dideliu troku. Trokui tas "bučkinis" nepatiko, ir jis sviedė mašiną su vairuotoja į Tvero langą. Vairuotoją nuvezė į ligoninę, o krutuvis savininkas susirūpinęs ar gaus padengt nuostolius.

— K. Keturakis, atvažiavęs iš Australijos į Chicago, užėjo pas Laurinaičius, užlaikancius užeigą Club Aldona Liquors, 4358 S. Western Ave. Ten, susipažinęs su savininkais, pradėjo kalbėti apie kultūrą ir priminė, kad, gavęs darbą, užsirašys dienraštį. Ta proga paklausė, kuris dienraštis geriausias. Laurinaičius pasakė, kad "Naujienos" ir pasiūlė jas užsirašyti. Svečias priėmė pasiūlymą su džiaugsmu. Laurinaičius užrašė Keturakiui "Naujienas" metams. Kai kam pasiseka susirasti gerus draugus!

— Antanas Gegužis, pirmiau turėjęs rūbų siuvyklą ir valyklą vardu "Lituania", 3401 S. Lituania Ave., perkėlė savo biznį į naują vietą. Dabar jo biznio vieta: Lituania, 3255 S. Halsted St. Gegužis, siuvėjas iš Lietuvos, buvo nuvykęs į P. Ameriką, o dabar turi siuvyklą Chicagoje.

Aleksas Ambrose

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampos Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 3 val. (trečiadi. uždaryta), šeštadi. 10 ryto iki 2 p. p.

GRADINSKAS
NUSTEBSITE:
didelis dovanų pasirinkimas, žemos kainos.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Ligi Kalėdų atdara ir sekmadieniais nuo 11-4 val.

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai - Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį nuo 8 iki 9:30 val. ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų šou: pirmadieniais 7 v. v.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.
Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Skaitykite ir platinkite "NAUJIENAS"

Gus Hall, Jungt. Valstybių komunistų partijos sekretorius atvykęs į U. S. Apeliacinę teisėmą Washingtone ginoti savo partijos, kuri yra kaltinama atsisakymu įsiregistruoti kaip Sovietų Rusijos agentas.

Pabaltijo kraštų komunistų partijos

Atsivėlgiant į tai, kad partinių konferencijų delegatai Pabaltijo respublikose buvo išrinkti pagal partijos narių skaičių ir jų tautinę sudėtį, galima pasakyti, kad kurio nors apskaičiavimus. Pavyzdžiui, Estijos komunistų partijoje estų yra 61.5% rusų 33% ir kitų tautybių 6.5%; Latvijos kp — latvių 51%, rusų 40%, kitų tautybių 9%; Lietuvos kp — lietuvių 68%, rusų 20.9%, kitų tautybių 11.1%.

Jeigu šiuos skaitmenis palyginti su 1959 metų gyventojų surašymo duomenimis, tai paaiškės, kad rusų tautybės piliečiai beveik išimtinai yra partijos nariai. Visų Latvijos gyven-

tojų skaičiuje rusai sudaro tik 26.5%, o rusų partijos narių procentas siekia net 40.

Rusų įtaka Pabaltijo komunistų partijose yra žymiai didesnė, kaip parodo pateiktieji skaičiai. Labai daug Estijos, Latvijos ir Lietuvos kaip narių tarpe yra žmonių, grįžusių iš Sovietų Sąjungos. Jie visi ten gyveno ilgą laiką ir šiandien jų tautybę nustatyti iš viso labai sunku. Savo tikrosios tautos atstovais jie būna tik esant reikalui.

Po didžiojo "valymo" 1959 metais Latvijos kp ėmė pastebimai vyrauti rusai, visa partijos politika čia vedama rusų arba rusiškai. Kiek geresnė tautinių atžvilgiu padėtis yra Lietuvoje ir Estijoje.

Ypatingai daug rusų koncentruojama Rygoje. Visi vadovau-

Metinė Mirties Sukaktis
A. + A.
FRANK PLECKAS - PLECKAUSKAS
Gyv. St. Petersburg, Fla., anksčiau 8218 S. Laflin, Chicago, Ill.
Mirė 1960 m. gruodžio 14 d., palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse gruodžio 19 d.
Liko nuiludę: žmona Ona, du sūnūs: Frank Jr., marti Virginia ir kapitonas Stanley bei kiti giminės.
Mūsų brangiausias Vyriai ir Tėvai pagerbti bus atlaikyti šv. Mišios su egzekvomis Sventiausios Panelės Gimimo parapijos bažnyčioje, 6812 So. Washenaw Ave., Chicago, gruodžio 14 d. 8:30 val. ryto.
Mūsų Brangiausias, Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes vėliau ar anksčiau pas Tave nueisime.
Nuiludę: Žmona ir sūnūs.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis
ANTOINETTE GALIMSKIS
Pagal tėvus STASIUNAS, pagal pirmą vyrą JOKANTAS
Mirė 1960 m. gruodžio 13 d., sulaukusi 53 metų amžiaus. Gimusi Chicago, Ill. Palaidota gruodžio 17 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko nuiludę: vyras Victor, sūnūs Laurence, sesuo Elizabeth ir jos sūnus Algird Grygel, brolis Stanley Stasiunas, uošvė Josefa, svogerka Pauline Wanda ir jos šeima, svogeris Gust Jr. ir jo šeima, svogeris Sylvester; pusseserė Sally Sasevicius, jos vyras Pete ir šeima; pusseserė Jennie Pivoris, jos vyras Bruno ir šeima; pusbrolis Stanley Ruitbis, jo žmona Anna ir šeima; pusseserė Emily Grigžiniene ir jos šeima. Lietuvoje liko motina Zuzana, dvi seserys Monika ir Savera, broliai Jonas ir Antanas ir jų šeimos.
Mes Tavęs, Brangiausioji Žmona ir Motina, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva ši žemelė!

AGNES SHWORLES
Pagal tėvus Žilvitis
4336 So. Maplewood Avenue
Mirė 1961 m. gruodžio 11 d., 12:30 val. ryte. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Naujamiesčio parapij., Margaičių kaime.
Amerikoj išgyveno 62 metus.
Paliko nuiludę: dukterė Alberta Schultz, žentas William, marti Esther Shworles, 6 anūkai, 12 proanūkių, 2 seserys Bernice McKennas su šeima, ir Julia Zalimas, svogeris Albin ir jo šeima, brolis Jonas Žilvitis su šeima, svogeris Juozapas Skutas, Jonas Zalatoris su šeimomis ir Darasų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.
Ketvirtadienį, gruodžio 14 dieną 10 val. ryte bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Agnes Shworles giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuiludę lieka:
Duktė, žentas, marti, anūkai, seserys, brolis ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

ANNA MOCKUS
Pagal tėvus Kuzminskaitė
Gyv. 2437 W. 65th St.
Mirė 1961 m. gruodžio 11 d., 7:00 val. ryto, sulaukusi 70 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Amerikoj išgyveno 52 metus.
Paliko nuiludę: dvi dukterys: Ann Kairis ir Stella Atkenson, žentas John, anūkė Linda ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.
Lietuvoje liko brolis Pranciškus su šeima.
Kūnas pašarvotas Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Ketvirtadienį, gruodžio 14 dieną 1:00 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Annos Mockus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuiludę lieka:
Duktė, žentas, anūkė, seserys, brolis ir giminės.
Laidotuvių Direktorius J. F. Eudeikis. Tel. YA 7-1741.

AGNES SHWORLES
Pagal tėvus Žilvitis
4336 So. Maplewood Avenue
Mirė 1961 m. gruodžio 11 d., 12:30 val. ryte. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Naujamiesčio parapij., Margaičių kaime.
Amerikoj išgyveno 62 metus.
Paliko nuiludę: dukterė Alberta Schultz, žentas William, marti Esther Shworles, 6 anūkai, 12 proanūkių, 2 seserys Bernice McKennas su šeima, ir Julia Zalimas, svogeris Albin ir jo šeima, brolis Jonas Žilvitis su šeima, svogeris Juozapas Skutas, Jonas Zalatoris su šeimomis ir Darasų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.
Ketvirtadienį, gruodžio 14 dieną 10 val. ryte bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Agnes Shworles giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuiludę lieka:
Duktė, žentas, marti, anūkai, seserys, brolis ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

AGNES SHWORLES
Pagal tėvus Žilvitis
4336 So. Maplewood Avenue
Mirė 1961 m. gruodžio 11 d., 12:30 val. ryte. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Naujamiesčio parapij., Margaičių kaime.
Amerikoj išgyveno 62 metus.
Paliko nuiludę: dukterė Alberta Schultz, žentas William, marti Esther Shworles, 6 anūkai, 12 proanūkių, 2 seserys Bernice McKennas su šeima, ir Julia Zalimas, svogeris Albin ir jo šeima, brolis Jonas Žilvitis su šeima, svogeris Juozapas Skutas, Jonas Zalatoris su šeimomis ir Darasų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.
Ketvirtadienį, gruodžio 14 dieną 10 val. ryte bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Agnes Shworles giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuiludę lieka:
Duktė, žentas, marti, anūkai, seserys, brolis ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

jantieji suoksniai Latvijos sostinėje yra rusų tautybės. Šis rusų partijos narių susitelkimas mieste paaiškinamas vis didėjančiu Rygos ūkiniu, administraciniu ir kariniu vaidmeniu. Ryga palaipsniui virsta labai svarbiu miestu Pabaltijy. Jau daugiau kaip metai Baltijos karinės apygardos viršininkas generolas pulkininkas Gusakovskij yra Latvijos kp ck biuro narys (Viceadmirolas Počupailo yra Lietuvos kp ck narys). Palyginti labai didelis kp narių skaičius Rygoje leidžia daryti išvadą, kad šis miestas netolimoje ateityje įgaus tokią pat reikšmę kaip ir carų laikais. (E)

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIAI
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lėtinimo arba lūdesio valandoje gražiausias gelis ir vaikai, antkapnių papuošimai ir sezoninės kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS Telegrama | Visa Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gelės Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktoriai
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

**LIETUVOS DUKTERŲ
DRAUGIJOS POSEDIS**

Lietuvos dukterų draugijos valdybos ir seniūnijos posėdis įvyko gruodžio 6 d. Jame buvo svarstomi įvairūs vietinės šalpos reikalai. Pirmininkė D. Diminskienė painformavo susirinkusią nares apie Oak Forest ligoninę (netoli nuo Čikagos) esančius lietuvius, kurių esama ten kelios dešimtys. Su šios ligoninės administracija susitarė š. m. gruodžio 16 ir 17 dienomis aplankyti tuos ligonius ir įteikti jiems kuklių dovanėlių. Reikia pasakyti, kad ligoninės administracija, o ypač jos Welfare Dept. direktorė Mrs. Klein labai džiau-

giasi L. D. dr. jos rodomu susidomėjimu ir rūpinimusi jos pacientais.

Taip pat stengiamasi globoti ir namie neišgalinčius sergančiuosius. Pasirodo, esama ir lietuvių našlaičių, kuriais pagal galimumą irgi bus pasirūpinta.

Posėdyje nutarta šaukti visuotinį narių susirinkimą kt. metais sausio 31 d. 7 v.v. Jaunimo Centre. Jame bus svarstomas 1962 metų veiklos planas ir kitų reikalai. Gr.

Miesto Kalėdų eglutė

Praėjusį pirmadienį įvyko Chicago miesto kalėdinės eglutės įžiebimo ceremonija Congress gatvės gale priešais Michigan ave., Grant Parke. Tai jau nebe eglutė, o milžiniška eglė, pastatyta 75 pėdų aukščio ir sudėta iš daugelio mažesnių eglėlių eglėčių. Eglė įžiebė pats meras Daley, dalyvaujant pulkeliui žmonių, pareigūnų ir paties mero šeima. Eglė turi 6,600 elektros lempų lempelių ir degs kasdien nuo 5:30 val. vakaro iki 12 val. nakties. Kitas kalėdinis simbolis tą patį pirmadienį buvo įžiebtas tai 275 pėdų aukščio kryžius, sudarytas iš apšviestų Prudential Building namo langų 22-se aukštuose.

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prieš atnešant siuntinį pasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur tur. Taip pat galite pasiūlyti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuve, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

Jeigu nori sužinoti naujusias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

**VIENINTELĖ
LIETUVIŠKA
KIRPYKLA**
Bridgeporte,
752 W. 33 St.,
prie Halsted
Atdara kasdien nuo 9 iki 6:30.
Darba atliekama Amerikos ir
Europos stiliumi.
Greitai laukt nereikia. Prašome
atvykti, būsite patenkintas.
PAUL'S BARBER SHOP dirba
Povilas Petraitis ir
Valerija Petkevičienė.

NEW LIFE DELICATESSEN
Nami gaminti delikatesai, maisto
produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED STREET
Victory 2-7666.
Jonas Grinius, savininkas

**KVIEČIAME PRADĖTI
TAUPTYTI PAS MUS**
**5 1/4% MOKAME UŽ
BONŲ TAUPMENAS**
Indėliai apdrausti iki
\$10,000 per federalinės valdžios
agentūrą
Kas du mėnesius duodamos
vis naujos dovanos
taupytojams.
**ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.**
1447 SO. 49th Ct., Cicero 50, Ill.
JUOZAS F. CRIBAUSKAS,
sekretorius.
Tel. Bishop 2-1397.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS
JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

**NAUJIENOS —
tai geriausia dovana Kalėdoms**
Užsakykite NAUJIENAS savo tėveliams, giminiams ir artimiesiems.
Užsakykite jas dabar, kad gautų idomų ir didelių švenčių numerį, ir
kad vėliau juos kasdien lankytų išties meta.
Metams NAUJIENOS Chicagoje kainuoja \$15.00, kituose JAV miestuose
ir Kanadoje \$13.00, o užsienioose \$16.00.
Pinigus siųskite tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS.

4 1/4% DABAR MOKAME
VISOS TAUPYMO SĄSKAITOMS
Indėliai apdrausti iki \$10,000.00
Duodame paskolas už namus nuo vienerių iki dvidešimties metų
lengvais mėnesiniais išmokėjimais.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL.
Lafayette 3-8248
Sekretorius CHARLES ZEKAS
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų. Ketvirtadieniais
nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta

Labai svarbus pranešimas
Prityrę specialistai parduoda ir taiso rašomas, siuvas, skaičiavimo ir registravimo mašinas, foto aparatus, šveicariškus ir kitokius laikrodžius ir kitus precizinius instrumentus.
Jei norite pirkti laikrodį, tai prieš tai būtina apžiūrėkite Omega ir Karin, žinomus visame pasaulyje.
Dėl smulkesnių informacijų teiraukitės
J. KARVELIO PREKYBOS NAMUOSE,
3322 SO. HALSTED ST. — CHICAGO 8, ILL.
Telefonas YA 7-0677

Sovietų Sąjunga nutraukė diplomatinis santykius su Albanija, kalbina, kad Albanija laikosi "Stalino linijos". Iš Sovietų ambasados Tiranėje atšaukiamas visas personalas, taip pat pareikalauta, kad albanai atšauktų savo diplomatus iš Maskvos.

CICERO

Lietuvių Kareivių Draugystės nariai turės priešmetinį susirinkimą gruodžio 17 d. 1 val. popiet Liberty svetainėje. Būkite visi ir su gera sumanymais savo draugijos labui. Valdysbos nariai stropiai ruošiasi draugijos aukštiniam jubiliejui. Šis jubiliejus yra ne vien valdybos, bet visų narių reikalas. Aišku, kad kito 50 metų jubilėjaus nebesulauksime, tad kas kuo išgalėdami prisidėkim šiam jubiliejui tinkamai pasirošti. Imkim pavyzdį iš Mykolo Jakubausko. Jis tai tikrai "stebuklus" daro!

Apsirūpinkime Kalėdų atvirukais. P-lė Ellen Putris, 1808 S. 49th Avenue, yra didelė artistė atvirukų gamintoja ir turi savo pieštū menišku lietuviškų atvirukų didelį pasirinkimą. Be to jos atvirukų galima gauti Naujienose, Drauge, kur kam parankiau. Aš pats jau turiu, tad ir tamstai patariu!

Biznierių, pramonininkų, profesionalų, nebūkite sveikštūs, savo spaudoje dekitė sveikštumus švenčių proga. Penkinė kita nejuokimas išslysta, mažmožis, bet kai mūsų spauda mūsų reikalais diena iš dienos rašo, tai nors kartą per metus savo spaudą atsiminkime.

Per pastaruosius 10 metų kaimo gyventojų skaičius pakilo 9.4%, o miestų gyventojų — 33.3%. Miestai daugiausia išaugo Lenkijos šiaurės ir vakarių vaivadijose. 1960 m. miestų gyventojai sudarė 47.3% visų krašto gyventojų ir gyvenamo plotu jie buvo užėmę 50.8%.

Joniškėčių klubo priešmet. susirinkimas

Praėjusį sekmadienį Vengrijos svetainėje įvyko Joniškėčių L. K. klubo svarbus priešmetinis susirinkimas. Susirinkimą atidarė ir perskaitys protokolą bei priėmus kitus klubą liečiančius reikalus, Adelė Burbienė už komisiją išdavė raportą apie įvykusį joniškėčių pasilinksmavimo vakarėlį, davusį \$103.21 pelno. Joniškėčiai plojimais parodė dėkingumą komisijai už tokį puikų pasidarbavimą Joniškėčių klubo naudai, ypač pirmininkas J. Gasparaitis dėkojo M. Masiulienai, Estelei McNamee ir Adelei Burbienai, kurios per visus metus sušildė darbuosį klubo piknikus ir kitokius parengimus rengiant.

Nutarta iš izdo paskirti po \$10 Kalėdų sveikinimams Naujienos.

LIETUVIŲ APDRAUDOS AGENTŪRA įsteigta 1924 m.
K. J. MACKE & CO.
2549 W. 71st Street.
Tel. PR 6-3140.

Apdraudžiam namus, baldus, prekes, tavernas, automobilius ir kitus įvairius vertingus daiktus; asmeniškai atsakomybė ir gyvybė. Reikalai esant, apdraudamos mokėsčius galėtume paskirstyti net 7 mėnesiams.
Kviečiame pasinaudoti mūsų ilgų metų patyrimu apdraudus reikaluose.

**LENKIJOS GYVENTOJŲ
AUGIMAS MIESTUOSE**

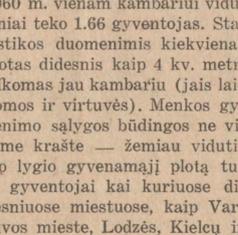
Profesinių š-gų organas "Głos pracy" lapkričio 6 d. n-ry paskelbė duomenis apie tai, kaip gyvena lenkai. Esą, žymiai auga miestų gyventojų skaičius. Kokios gyvenimo sąlygos Lenkijoje, gali paliudyti tai, kad 1960 m. vienam kambariui vidutiniai teko 1.66 gyventojas. Statistikos duomenimis kiekvienas plotas didesnis kaip 4 kv. metr. laikomas jau kambariu (jais laikomos ir virtuvės). Menkos gyvenimo sąlygos būdingos ne visame krašte — žemiau vidutinio lygio gyvenamąjį plotą turi gyventojai kai kuriuose didesniuose miestuose, kaip Varšuvos mieste, Lodzės, Kielcų ir Liublino vaivadijose ir kaimo vietovėse Lenkijos rytinėse ir centrinėse vaivadijose.

Aplamai, pagal gyventojų surašymo paskutinius duomenis gyvenimo sąlygos gyv. plotu požiūriu per pastaruosius 10 metų esančios pagerėjusios. (E)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

LIETUVIŲ APDRAUDOS AGENTŪRA įsteigta 1924 m.
K. J. MACKE & CO.
2549 W. 71st Street.
Tel. PR 6-3140.

PREVENT FOREST FIRES!

PREVENT FOREST FIRES!

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
SVARUS 2 BUTU.
4 ir 4 kamb., apyl. 24 ir Sawyer, gazo šild., lengvi mokesčiai, kaip nuoma, tik \$850 imokėti.
S V O B O D A
3739 West 26 St.
Lafayette 1-7038.

\$1,000 IMOKĖJE
pirksite mūr. 6 kamb. rezidenciją, apyl. Keeler ir 25th St.
Likusią sumą mokėsite kaip nuoma.
S V O B O D A
3739 West 26 St.
Lafayette 1-7038.

BUSINESS CHANGES
Biznio Progos

SAVININKAS DEL LIGOS parduoda namą su geru tavernos ir restorano bizniu. Biznis išdirbtas per 30 metų. Atisaukui 809 W. 35 St.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitai patarnavimui skambinti
PROSPECT 8-2233
BELL-VARPAS
6455 So. Kedzie Ave.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namy Statytojai ir Taisytojai
REMODELING
Winter Discount
• Porches • Finished Attics
• Dormers • Recreation Rooms
• Siding • Finished Basements
• Kitchens • Room Additions
Free Estimates • No Obligations
No Money Down — No Payments till Spring — Guaranteed Service
Avenue 2-6900
Call anytime — 24-hour service.
Licensed — Bonded — Insured
PRECISION BUILDERS, INC.
5715 W. Irving Park Road

A. ABALL ROOFING CO.
Stogai: taisomi, nudegutuojami ar padaromi nauji. Gulstai ir žambūs. Kaminais: valomi, pataisomi ir apcementojami. Įtaisomi nauji dūmtraukiai.
Darbas garantuotas. Nebūna susukimų. Pilnai apdrausta.
Nemokamas įvertinimas.

A. ABALL ROOFING CO.
3925 W. Roosevelt Rd.
LA 1-6921.

WE REMODEL EVERYTHING.
special low price
on all repairs
and remodeling porches
and dormers.
Phone LA 1-0087.

A. ABALL ROOFING CO.
MES GERIAUSIAI DIRBAME MIESTE
Įtaisau lietus vandeniu nutekėti vamzdžius, varinius ir lydinio nerūdijamo metalo. Nereikia dažyti. Dengiu naujus stogus, taisau, nudegutuoju senus. Išvalau, pataisau ir apcementoju kaminius.
Įtaisau naujus dūmtraukius.
Visas darbas garantuotas.
Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai apdrausti.
Dirbame žiemos metu.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

HEATING CONTRACTORS
Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsinčius, ir skardos darbai (sheet metal works)
JUOZAS ZEMAITIS
ir VICTOR SKADE, ST 8-9272
CICERO HEATING AND SHEET METAL
245 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Tel. 277-1442. Res. OL 6-0412

GREIT, SAZININGAI IR GARANTUOTAI įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alyvos ir anglių pečius namams apšildyti. Įtaisome boilerius, vandens nutekėjimo rymus ir kt. darbus
VIKDO HEATING CO.,
4444 So. Western Ave.
D. Zukauskas, Virginia 7-3447,
V. Stupovys, Olympic 2-2017.

JEI NENORI ATSLIKTI NUO PASAULIO ĮVYKIŲ — SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

More attractive than the old buildings...
BELL-VARPAS
REAL ESTATE
General Insurance — Notary Public
6455 So. KEDZIE AVENUE
PROSPECT 8-2233

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos ilgimi terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išimokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Už \$36,500 MŪR. 2 aukštų namas: 2 butai po 4 kambarius, 1-5 kambarių ir krautuve. Salia dar 30 pėdų sklypas.
NEPRALEISKITE PROGOS! Šiaurinėje Čikagoje, netoli Pulaski, taverna su restoranu ir 3 butų namas. Labai geras biznis. 2 mašinu mūr. garažas. Savininkas sutinka duoti antrą paskolą.
MAISTO KRAUTUVE, 2x4 ir 1x6. Mūr. 2 aukštų namas Brighton Pk. 2 auto mūr. garažas. \$38,000.
6 BUTAI po 4 kamb., mūr. 2 aukštų prie 85-os ir Ashland. Alum. langai. Nauja elektra. \$615 mėn. pajamų. \$39,000.
ISDĖRETA KAINA Marquette Pk. 6 kamb. mūr. modernizuotas bungalov. Kilimai. Nauja gazo šiluma. \$19,500.
GERAME PREKYBOS centre restoranas su naujais įrengimais. \$11,000. Savininkas sutinka mainyti į namą Marquette Pk.

sklypas. Nebrangus. Būtinai pasiteiraukite!
ARTI MOKYKLU Gage Pk. geras 20 metų 5 kamb. mūr. bungalov. Šildymas karštu vandeniu-alyva. Kilimai ir kiti priedai. Garažas. \$20,500.
DU NAMAI labai gerame stovyje Brighton Pk.: gražus mūr. bungalov. Šildomas karštu vandeniu-gazu. Kiečia mažesnis 3 kamb. mūr. namas, išnuomotas už \$60 mėn. Abiejų kainų \$19,500.
TAVERNA prekybos centre — ir dar be konkurencijos, nes jiniai yra prie "sausos" ir Ashland. Alum. langai. Tiesiogiai gerai įklijentura ir uždarius. Tokių kainų nėra pasitaiko.
APSIMOKA PIRKTI vien tik dėl sklypo! Marquette Pk. 6 kamb. mūr. namas ant 50 pėdų sklypo. Mūr. garažas. Tik \$16,000.
SKUBIAI parduoda pertvarkytą 4 butų mūr. namą Marquette Pk. Naujas šildymas alyva. Garažas. Geros pajamos. Priims pasiūlymą arčiausia \$35,000.
ČIKAGOS PIETUOSE stiprus 8 butų mūr. namas, naujai remoduliuotas. Svarus rajonas. Pelninga. \$60,000 — arba pasiūlymas. Skubėkit — reikia parduoti!

ANT 50 PĖDŲ sklypo 6 m. 5 1/2 kamb. mūr. bungalov. Kilimai. Įrengtas rūsys. \$21,500.
BI-LEVEL 5 1/2 kamb. 2 metų mūr. prie 95-os ir Roberts. 130x130 pėdų sklypas. Įrengtas rūsys. \$19,900.
\$16,500. Mūr. 6 kamb. bungalov Marquette Pk. Alyvos šiluma. 35 pėdų sklypas.
MODERNISKAS 2 butų 6 metų mūr. namas Beverly Woods. Arti mokyklų ir prekybos centro. 35 pėdų sklypas.

TAVERNA ir 2 aukštų mūr. kuriame yra: 2 butai po 5 kamb., 1-4 kamb. ir 2 kamb. butelis. Alyvos šildymas. Garažas. \$29,900.
12 METU 6 kamb. mūr. namas Marquette Pk. 1 1/2 mašinos garažas. \$18,500.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

MARQUETTE PARKO CENTRE
TIKĖSITE PAMATE puikų 15 metų 5 kamb. mūr. namą už \$14,400.
STAI NAUJAS 5 1/2 kamb. mūras, 1 1/2 vonios, moderni statyba, \$16,900.
DIDELIS 6 KAMB. mūras, naujas gazo šild., platus sklypas. \$20,000.
IR VEL 4 METU puikus 4 1/2 kamb. mūras, platus sklypas, prie parko, \$19,200.
Nemokamas įvertinimas.

A. ABALL ROOFING CO.
3925 W. Roosevelt Rd.
LA 1-6921.
WE REMODEL EVERYTHING.
special low price
on all repairs
and remodeling porches
and dormers.
Phone LA 1-0087.
A. ABALL ROOFING CO.
MES GERIAUSIAI DIRBAME MIESTE
Įtaisau lietus vandeniu nutekėti vamzdžius, varinius ir lydinio nerūdijamo metalo. Nereikia dažyti. Dengiu naujus stogus, taisau, nudegutuoju senus. Išvalau, pataisau ir apcementoju kaminius.
Įtaisau naujus dūmtraukius.
Visas darbas garantuotas.
Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai apdrausti.
Dirbame žiemos metu.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

K. VALDIS REAL ESTATE
2815 W. 71st Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

MORAS, 3 mieg., 30 p. lotas 66th ir Rockwell. \$17,500.
MŪRINIS naujas 3 mieg., labai gražiai pastatytas. \$19,000.
MORAS, 3 butai, "Aušros vartų" parapijoj. \$14,500.
MORAS 5 kamb., 30 p. lotas, 69th ir Campbell. \$20,000.
MORAS 8 butai, didelės pajamos, 62nd ir Kedzie. \$84,900.
MORAS visai naujas, 11 butų, \$18,000 pajamų. \$135,000.
MORAS 6 butai, arti mūsų, atiduos už \$74,900.
MEDINIS 7 kamb. su pajamom ir ekstra lotas šalia. \$21,800.
MŪRINIS visai naujas 2-ju aukštų po 7 kamb., galimos 4-rios nuomos. Gage Parke. \$38,500.

A. KAIRYS REAL ESTATE
2501 W. 69th Street Telef. 436-5151

PRIE MARQUETTE PARKO
1 1/2 AUKŠTO MEDINIS, 5 ir 3 kamb., 30 pėdų sklypas, naujas gazo šild., potvynio apsauga, pilna kaina \$16,900.
7 BUTŲ, 4 ir 5 kamb., originalus, naujas šild., aukštos pajamos, arti 67th ir Maplewood, priinama kaina.
9 BUTŲ, 4 metų senumo, alyvos "radiant" šilima, pulki vietovė, nužeminta kaina.
6 KAMB. MEDINIS, naujas šild., plyt. vonia ir virtuvė, 30 pėdų sklypas, garažas, kaina \$16,400.
Turime daug kitų gerų pirkinių: rezidencijų ir apartamentinių namų. Be jokio išpareigojimo skambinkite arba dar geriau atvažiuokite ir pamatykite.
DRAUDIMO AGENTŪRA
PATARNAUJAME VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. Bacevičius
BELL-VARPAS
REAL ESTATE
General Insurance — Notary Public
6455 So. KEDZIE AVENUE
PROSPECT 8-2233

ŠIMAITIS
Realty, Notary Public, Insurance
2737 W. 43rd St. CL 4-2390
4936 W. 15th St., Cicero
OL 6-4980.
NEPRALEISKITE GERĄ PROGĄ
63rd ir S. Whipple puikus 2 po 5 1/2 kamb. mūrinius, 2 kamb. rūsy, potvynio kontrolė, garažas, \$29,500.
59th ir California 25 x 125 pėdų sklypas. \$3,800.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030